

Selmezbányai Híradó.

SELMECZ- ÉS BÉLABÁNYA SZAB. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán.

Kiadók:

Főszerkesztő: VÖRÖS FERENCZ

Felölős szerkesztő: SZTANCSAY MIKLÓS.

A lapot illető szemleli közlemény, valamint az anyagi rész is a kiadóhivatalra ezimendő.

Hivatalos hirdetések díja:

100 szög 2 frt, ezután minden megkezdett 100 szögnél több

Magánhirdetések díja:

Egy 3-szor hasábozott garmondosor vagy ennek térmentékeért 5 kr.; másodszori hirdetésnél 10%, harmadszori hirdetésnél 20%, többszöri hirdetésnél 30% arányban.

Nyitási soronként 15 kr. — Bélyegdi minden hirdetés után 30 kr. Hirdetések a kiadóhivatalhoz ezimendők. Hirdetés és nyitási díjak előre fizetendők. — Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 ..
Negyed évre 1 ..
Egyes szám ára 10 krajczár.

Király és nemzet.

Ő es. és ap. kir. Felségének Budapesten a magyar székes fővárosban ez év szeptember hó 25-én kelt legfelsőbb elhatározása, hogy dicső multunk nagy alakjainak emléke szoborművekkel örökíttessék meg, országszerte lelkesítő örömet keltett.

A legelső magyar ember a király!

Előljár Felséges Urunk a magyar nemzeti ügy fejlesztésében s a multból mutat példát a jelennek.

Az egész magyar nemzet egyetértett eddig is Királyával, rendíthetlen hűség fűzte trónjához s ha kellett a moriamur pro rege nostro-t is egyhangú lelkesedéssel hangoztatta, de a nagy királyok nemessége, a fenkölt lélek tisztasága a békés tettekben tükröződik leginkább vissza, s az a szeretet, az az imádat, melyet koronás főnk legmagasabb elhatározásával a magyar nemzet egészében fokozott, nem mesterséges uton keltett lelkesedés, de állandó, változhatlan, mely a béke üdvös talajában vert gyökeret; s most nem a közeli veszély érzete egyesíti a honfiai érzelmeiket, nem a harszi riadó gyűjti egybe a magyar harszósokat, nem megmenteni sietünk a trónt és hazát fegyverrel és étellel, de a legtisztább, legforróbb érzelmen parancsolja ajkunkra a hő kivánságot, éljen a király! éljen a magyar király!!

S miért e hevülő lelkesedés?

Hiszen régen tudjuk, hogy Boesckay, Bethlen, Hunyady, Zrínyi, Pálffy János gróf szobrokat érdemelnek, hogy Szent Gellért, Pázmány Péter, Béla király névtelen jegyzője, Verbőczy és Tinódy Sebestyén emléke örökkön örökké

élni fog, mindannyian réges-régen kiérdemelték, hogy tetteiket s érdemeiket ne csak a történelem lapjai örökítsék meg, de éreztobrok hirdessék nagyságukat s buzdítsák a szemlélőt harezra ha kell, békés munkálkodásra a haza üdvére, követésre háboruban és békében!

A legelső magyar ember a király!

Ezt tudta és tudja a nemzet s hoi ősi dicsősége fényugarában örömmel ujjonghatna, ezt a trónhoz há népet eliltija ettől egy szomorú, egy fájó tekintet, mely a magasból jöhetne, de ha trón és nemzet egy óhajban egyesül, ha a legelső magyar ember hívja fel az ősi dicsőséget s kezdi meg a lelkesítő művet, nem lehet okunk többé arra a fájó érzelmre gondolni s a legmagasabb elhatározás ismételt és ismételt ajkunkra parancsolja a szót: éljen a király! éljen a magyar király!!

Dicső nagyjaink szobraiban nem csak a mult dicsőségét fogjuk látni, de látni fogjuk a tizenkilencedik század legszebb kibékülését. Az eggyé forrt Nemzet és Király földézi a multat a jelennek s együtt munkál a jövő dicsőségén.

Az egyesült Nemzet és Király a Ferencz József hidon van, hogy felhatoljon a Várba s a magyar Nemzet dicsőségére megszilárdítsa a magyar trónt és szórja világgá az égrendítő üdvriadalmat, hogy együtt érezünk, nem félünk a nagyok haragjától sem, mert a király a miénk s a király a legelső magyar ember!!

Ő kezdette, ő fejezze be a nagy művet s ezert ismételtlen is ajkunkra parancsolja a legtisztább érzelmen: Éljen I. Ferencz József, a magyarok királya!!!

* * *

TÁRCZA.

Tárca levél.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

A selmezbányai lapoknak egy idő óta állandó rovatát képezi, a villaépítés ügye. Mi selmeziek, a kiket élthivatásunk a messze idegenbe sodort, de a kik nem szüntünk meg regényes fekvő otthonunk szerelő gyermekei lenni, élénk érdeklődéssel olvassuk a terveket, a melyekből főként kettőt olvashatunk ki.

Megvan a lázas izgatottság, buzditják egymást, de csak buzditják.

És kezdeni senki sem akar, vagy talán senki sem mer.

De nem is könnyű feladat ez.

A „Magyar Hírlap”-nak egy igen praktikus eljárása van, egyes érdekes, társadalmi problémák megfejtését illetőleg azokat egyenesen az olvasói elé viszi s az a sok bizarr, de a legtöbbször találó ötlet elvégre is a többség, vagyis a józan gondolkodás nézetét kerekíti felül s kijó a problema ugy, amint azt az életben az emberiség, a társadalom felfogja, érvényesíti.

En nem akarom ezt utánzásra ajánlani, csak azt vagyok bátor megjegyezni — ha megpróbálna a tek. Szerkesztő úr becses lapjában egy problémát a nagy közönség által e kérdéssel megoldatni: Selmezbánya városának területén melyik hely kedvez tartózkodási helye, hol szeretne nyaralókat építeni? — akkor látná csak, hogy a bizottság mily nagy fába vágta a fejszét! Selmezbánya vidéke oly szép, oly gyönyörű, hogy bizony ott az izlésnek igen tág tere nyílik s bizonyára a bizottság minden egyes tagja, mást ajánl, legfeljebb a kevésbé szilárd akaratú meghajlik az erősebb rábeszélő előtt.

Előttünk szemlélők előtt olyanforma az eljárásuk, mint mikor egy gyönyörű virágos kertben a legszebb virágot keressük. Hányzszor hisszük, hogy megtaláltuk, pedig ujból elvetjük, mert ime ismét szebb akad s így megy ez tovább, míg végre is megállapodunk talán kevésbé szép előtt — nagy duzzogással.

Az egész Selmezbánya vidéke egy gyönyörű nyaraló hely, csak az építkezést mulasztották elődeink ugy vezetni, hogy abban csakugyan a hely remek fekvése érvényre jutott volna.

Nem kívánok én proponálni semmit sem, csak egy kitudulásra figyelmzetem a tekintetes Szerkesztő urat.

Bejártuk Brassó városát, gyönyörködtünk a Czenk hegyoldalában épített remek sétányban, dicsértük a városat körös körül közvethető övező erdőt, mely által maga a nagy kiterjedésű élénk forgalmú város egy villatelephez hasonló. Az építkezése is olyan. Akkor közmegegyezéssel mondtunk, illet Selmezen is lehetne létesíteni. A leányvári domboldal legyen teljesen erdő, az alja (az utcák elnevezését nem ismerem, az én időmben nem voltak) a hol a volt polgármester háza volt, az a sor ott villaszerűen kiépítve parcellázva s a régi szűk sikátor ott feljebb a melyet „Höhér

Szitnyai József polgármesterünk a napi lapokból értesülve a király felséges elhatározásáról, még hétfőn délelőtti rendkívüli tanács ülést hívott egybe, melyen a töle megszokott ékes szavakkal emlékezett meg a királyi ajándékról s méltatta a páralan szép elhatározást, melyért e nemzetnek minden hű fia örök hála-ra van köteleve Ó Felsége iránt, mert ez elhatározásnak politikai súlyát ma leginkább kell éreznünk s tisztelettel adoznunk a bőles vezető bőles tanácsadó-jának is. Rendkívüli közgyűlés összehívása lenne szükséges, hogy egyetlen tárgyaként e városi közönség is kerüljön jobbjágyi hódolatát.

Szóba jött a tanácskozásnál egy *monstre deputáció* megindítványozása is, melyben az ország minden törvényhatósága képviselve lenne, minthogy azonban Ó Felsége csak e hó végeig marad Budapesten s az elhatározás keltette lelkesedésből kifolyólag a hódolatnyilvánításnak is már közel jövőben kellene megtörtennie, így egy *monstre deputáció* szervezése pedig hosszú időt igényel, de más felől illő, hogy e deputáció a nemzet hódolatát a magyar székesfővárosban fejezze ki, egyelőre el kelle ejteni a felvetett indítványt s abban egyezett meg a tanács egyhangulag, hogy a közönség hódolatát a miniszterelnökhöz intézendő távirattal fejezzi ki s egyuttal külön sürgönyben a Miniszterelnöknek is köszönetet mond. A küldött sürgönyök a következők:

Bánffy Dezső báró miniszterelnök Ó nagyméltóságának.

Budapestben.

Ő es. és ap. királyi Felségének azon legmagasabb elhatározása, hogy történelmi multunk dicső alakjainak emléke szoborművekkel örökíttessék meg — az országos örömben lelkesülő öröme ragadja ösbányavárosunk közönségét is, a legmagasabb elhatározás megszilárdítja rendíthetetlen hűségünket s a magyar király éltetésétől viszhangzanak ő s bérceink falai, mert király és nemzet egyttl érezve az öröklét alapján munkál, s a magyar nemzet dicső multja a nagy elődök méltó utódjának legnemesebb nemzeti tetteiben viszi át hazánk ügyét a biztos jövő-

utca* néven ismertem, széles sétányá átalakítva, a melybe lassu emelkedéssel a városáza előtti főtérrel fel s a dohanygát mellett ismét le jutni. A domb minden oldalról erdő, melyben kényelmes utak, parkozott terek, néhol egy-egy kioszk, villa mosolyog ki; a szomszéd hegyoldalak hasonlóan befasítva, az egyes érdekesebb pontok a megfelelő épülettel ellátva, ugyan lenne-e Selmezbányánál szebb város az országban? Bajosan hiszem.

Az elődök egyedül a „Kálvária” fekvését becsülték meg, máskülömben nem tekintették a természet és az építkezés harmonizálását. Ellenségei voltak a közternek, az erdőknek s ellensége a közpénz ma is, a rendnek, a csinynek. Őket mentette az, hogy az ellenségeskedés, az önvédelem, tömörülésre utalta. Összeszorultak, hogy a veszedelem idején egytt lehessenek mind s keveset törődhetek a természet szépségeivel; de ma a béke napjai ragyognak ránk, ma nincs okunk összeszorulni, de igenis a lázas élet, az ideg sorvasztó munka arra ösztönöz, hogy a pihenés óráit egymástól távol, a szabadban, a természetben töltsük.

Ma az áldott levegő, a ragyogó napsugár, a tiszta víz a mit hirdel a természet tudós, az orvos, az igazság erejével sürgelki azt, mi eddig csak a költők anyagát képezte.

Gyönyörű vidékek van, a természet pazar bőkezűsége ostromlta a kegyeit, de az ember, az ember sokat rontott rajta! Építkezzenek ki a szabadba, építkezzenek villaszerűen, egy-egy domboldal, egy-egy erdőrészt csak ugy esalagolja, csak ugy hívja az embert: telepedj le ide közenk, közöttünk csak a szeretet, a melegezés

vóbe. Kérjük Nagyméltóságodat, hogy legmélyebb jobbjágyi hódolatunkat a legmagasabb trón zsámolyánál kifejezni keressük.

Selmecz- és Belsőbánya sz. kir. város közönsége nevében.

Szinyai József, v. polgármester.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök.

Budapest.

Az országos örömben osztozva változatlan bizalommal fejezők ki Nagyméltóságodnak legforróbb köszönetünket a magyar nemzeti ügyre politikai fontosságú legfelsőbb elhatározásért, melyért az elvitathatlan babér a tapintatos böles kormányzót illeti meg.

Szinyai József, polgármester.

Október 4-én hétfőn lesz felséges Urunknak névnapja, Budapest székes főváros ez évben szokatlan díszes kivilágítást fog rendezni, mely fényben a II. Vilmos német császár fogadtatása alkalmából rendezett világítást is felül fogja mulni. Budapest példáját a vidéknek is követnie kell, felkérjük tehát hazafias érzelmi közönségünket, s ezen kérésünkben a v. tanács és v. polgármester kérését is tolmácsoljuk, hogy e napon városunkban az Ő felsége névnapján szokásos kivilágítást senki se mulassza el sa szegény gyertyákkal, a gazdag házias csillagó fényekkel rakja tele ablakait, hadd hirdesse a fényár, hogy az a nap a magyar király neve napja, a magyar királyé, ki a nemzetnek oda ajándékozta kőbe vésett, ércbe öntött történetét, ki legfelségesebb elhatározásával ez évben is szívéhez kapcsolta a nemzet tettek édesítő lánczával a nemzet szívéét, hadd lássa a világ, hogy e nemzet szíve forrón dobog királyáért!

V á l a s z.

Farbaky István országgyűlési képviselőnkől a bányászati és kohászati kongresszusban Selmeczbanánt érdeklőleg felvett kérdések tárgyalására vonatkozólag közzétett, téves információkon alapuló közlésekre választ kaptunk, melyet örömmel közlünk egész terjedelmében, természetesen kijelentve, hogy e nyilatkozat közlése nem érintheti laptársunkkal szemben eddig követt eljárásunkat s magunk részéről csak a közérdeklő ügyek megvitatását tartjuk kötelességünknek a nélkül, hogy a helyi polemikát lapunkból átvigyük és kiterjesszük.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Hosszabb távollét után hazatérve a családi tűzhelyhez, csodálkozással olvastam azokat a közleményeket, melyek az országos magyar bányászati és kohászati egyesület f. évi közgyűlésével foglalkozva, ennek lefolyásáról háza-

a nyugalom honol, lásd a verőfény, a napugrás világságot áraszt a szívben s lélekben egyaránt!

Egy várost nem lehet egy szóra romba dönteni és újjá építeni, de egy város nem is állapodik meg, folyton épül, épüljön hát azzal a tudattal, a természet is arra utalja, hogy az élet gondjai elől menekülő bércei között találjon szórakozást, enyhülést, épüljön tehát programszerűen.

Tek Szerkesztő Úr! Néhány év óta itt Erdély bércei között, az Őn szép otthonában, a fenyvesek, a borzvek hazájában lakom. Lakom szeretettel csodálattal eltelve kenyéradó otthonon iránt. Szívom azt a tiszta élettő levegőt, a melynek minden parányát a hazaszeretet hatja át.

Csodálatos vidék ez, hiszen másutt is van hegy, szikla, züggő patak, erdő s mégis a ki ide tévedt, az itt felejt valamit — a szívet, a mely vissza vonzza, vissza hívja a világ minden részéből. Van nékünk egy híres angol tábornokunk, a ki beutazta a világ minden nevezetes helyét s már évek óta Borszék ős fenyveseit keresi fel, mint legelső fűdő vendég, a ki egyszerűsággal bevárja azt is, hogy utolsó legyen.

Csodálatos eltelve magasztalja Erdély e gyönyörűnek szépségeit. Azt állítja, hogy az egész világon ehhez hasonló szép hely nincs. S a mikor egyesek azt a kérdést intézik hozzá: miért nem terjeszti e nézetet hazájában is, miért nem hozza le barátait, ismerőseit?

Az angol önzés jellemző feleletét hallottuk.

— Ha még egy angol jönne ide, úgy én soha többé, irigynélme a honfitársaimtól e helyet. En fedeztem fel s én élvezni akarom s nem óhajtom, hogy más

gos és nem mindenben hű tudósításokat hoztak s ezen alkalommal az én eljárásomat is a székhely kérdésében éles kritika tárgyává tették. Készségesen elismerem a „Selmeczbanányi Híradó“ loyálisát, mely a hozzám érkezett és közzé is tett helytelen információt: a közgyűlés elé terjesztett jelentésem egy részének közlése által helyre igazította.

Az „anatema sit“ kimondásában természetesen előljárt a „Selmeczbanányi Hetilap“, mely azt a benyomást tette rám, mintha keresve keresett volna csomót az én kákámon, és két egészen különböző kérdés tárgyalásának mozzanatait akként igyekezett csoportosítani, hogy minél sürűbb árnyékot boríthasson rám.

De ezzel nem akarok foglalkozni; nagyobb súlyt helyezek arra, hogy a mélyen tisztelt közönség az egyesület székhelyének sok port felvert kérdésében helyes és tárgyilagos információt nyerjen: ezért engedje meg a tisztelt Szerkesztő úr, hogy valamivel körülményesebben ismertessem meg ezen kérdés történetét, miáltal a nagyérdemű közönség annak mibenlétéről is a legjobb tájékozást nyerheti.

Az országos magyar bányászati és kohászati egyesület 1892-ben alakult meg, azon alkalommal, amidőn a helybeli akadémia érdecszeti osztályának palotája miniszterek, képviselők, állami és törvényhatósági functionáriusok és különböző testületek küldötteiből álló fényes társaság jelenlétében nagy pompával felavatott. Az egyesület alapszabályainak szerkesztésében én is közreműködtem s teljes mértékben hozzájárultam, hogy az egyesület székhelyét Selmeczbanány jelöltessék ki.

Azonban már 1—2 évvel később itt-ott hallani lehetett, hogy tisztán objectiv okoknál fogva a székhely számára alkalmasabb volna Budapest és az 1895-dik évben Vajda-Hunyadon tartott közgyűlésen Kaufmann Camillo bányakapitány ur irásban tette meg az áthelyezésre vonatkozó ajánlatot, melyet a hozzáfűződő eszmecserével együtt a bányászati és kohászati lapok 1895. évi 19-dik számában lehet megtalálni. A közgyűlés az indítvány érdemleges tárgyalásába nem bocsátkozott, hanem tanulmányozás végett egy nagyobb bizottságnak adta ki.

A kérdés így egy éven át nyugodott, s a bizottság csak a következő 1896. évi millenárius közgyűlést megelőző napon ült össze s élénk eszmecserére után egyhangulag abban állapodott meg, hogy a közgyűlés elé a következő jelen-

honfittársam is osztozkodjék velem ezen élvezetemben.

Mondjuk, hogy ő is specialisan ezt szerette meg. Van mindenesetre hozzá hasonló szép hely a világon elég. A megszokás s talán az első kedves benyomás emléke minden bájjal ruházta fel kedvencét.

De mégis mi az, ami első ízben is ide költötte, mi adja e vidéknek azt a kedves varázst, a melynek folytán itt otthont lel, még a távol országok szülőtte? Mi lehet más, mint maga a nép.

Vas Gereben hazafias hévtől áthatott rogyányait olvassuk el, avagy juttassuk eszünkbe: „A nagy idők nagy emberek“ -et az angol Bowzingt elevenitem fel, annak a szavai idézem: — . . . ha minden magyar ember ily tisztán beszél és oly józan eszű, mint e béres, — mit akarnak rajta civilizálni?“

Ezek a természetes civilizált állapotok azok, a melyek a Székely földön feleltek, hogy a századévig anyagiag gondolkodású emberei vagyunk.

A tiszta, verőfényben úszó székely ház, már külsőleg is, maga a barátság. Az ember idegenek közé jöve, bizonyos elfogultsággal, bizonyos aggodalommal eltelve közeledik. De elfogultságunkat azonnal eloszlatja az a tiszta, tornácúos ház, mely fűrdik a napfényben, az a galambduzós cifra faragású székely kapu, mely a tágas udvart zárja el, az a nyíltság; a mely tárt karokkal fogadja az oda vetődőt, mintha mondaná: nézd, élvezd a hamisítatlan, tiszta magyar vendéglátást!

S a milyen a háza tája, olyan a székely ember maga is. Tiszta, józan, barátságos.

Ha beszédbe ereszkedünk vele, már maga az a hamisítatlan kedves magyar beszéd, az az okos intel-

tést illetőleg javaslatot terjeszti: „A székhely ügyében kiküldött bizottság az egyesület székhelyének áthelyezését Budapestre üdvösnök és kívánatosnak találja, szükségesnek ismeri azonban előzetesen egy öt tagból álló szűkebb bizottságnak a kiküldetését, mely bizottság a kivilágítás kérdését különösen anyagi tekintetben tanulmányozza, a költségeket megállapítja, a biztos fedezetéről az érdekeltek körök, társulatok bevonásával gondoskodik, a szervezésre és áthelyezésre időpontjára nézve javaslatot tesz. A szűkebb bizottság munkáját 1897. június 1-ig tartozik az egyesület elnökségéhez beterjesztetni, az elnökség aztán az 1897. évi rendes közgyűlést hat héttel megelőzőleg a bizottság előterjesztését a bányászati és kohászati lapokban közzé teszi s annak tárgyalását a rendes közgyűlés napirendjére kitűzi.“

„A bizottság tagjaivá egyhangulag ajánlatnak: Elnök Farbaky István; tagok: Borbély Lajos, Kaufmann Camillo, Déry Károly, Böckh János s ennek akadályoztatása esetén Gesell Sándor“ aláírva: Söltz Vilmos elnök; Litschauer Lajos titkár mint bizottsági jegyző. Hüttl József, Hoffmann Rafael, Wiesner Raimund. (L. a B. és K. l. 1896. évi 20-dik számát.)

A közgyűlés a nagybizottság ajánlatát határozattá emelte, s a szűkebb bizottság szóvalán köztött marsrutáival indult a munkába.

Hogyan felelt meg feladatának? annak mérlegelése nem ide tartozik; csak azt akarom kiemelni, hogy én a közgyűlésben ennek a bizottságnak működéséről tettem kötelességszerűen jelentést, amelyben tenát nem az egyik vagy másik magán egyének a nézete, hanem az egész bizottságnak a program és beható tanulmány alapján leszlődött véleménye nyert kifejezést. Visszaéltem volna a belém helyezett bizalommal, sőt hamisítást követtem volna el, ha a jelentésbe más egyebet vettem volna fel, mint ami benne tényleg foglaltatik. A közgyűlés a szóban forgó jelentést felszólalás és minden vita nélkül, tudomásul vette.

A másik nevezetesebb kérdés, mely a közgyűlésben felmerült, s a mely városunkat is közelebből érdekl: a bányászati és kohászati szakoktatás újja szervezésének kérdése volt, melyet az egyesület salgó-tarjáni osztályának megbízásából P. Tetmajer László igazgató úr ismertetett. Előterjesztéséből csak annyit kívánok kiemelni, hogy a nevezett osztály aján-

ligens előadás, a melyből a józan ész, a természetes intelligencia oly határozottan kidomborodik, érdeklődésünket, vonalmunkat azonnal lekötö.

A székely ember háza tájáték „életnek“ nevezi. De van is élet, egészség bőven! Nyomórékot, hülyét, még nem láttam. Ha a szobájába lépünk, tisztaság, fehérség üdvözöl mindenütt. Mekkora ellentét Selmecz vidék rozszant, tisztátlan házaival szemben. A székelynél fő a nagy világs szoba — az ő nyávan „ház“ a miből szintén látható, hogy szereti a tágas helyet — a napugártól nem irtózik, de be is engedi a nagy ablakokon keresztül. Lakásában mindennek megvan a maga helye s még a legszegényebbnél is megtaláljuk az u. n. „tisztá házat“, vagyis a vendég szobát, a melyben semmi ezikornyia, semmi izléstelen népszokás, de egyszerű polgári berendezés, a melynek legszebb díse: a ragyogó tisztaság.

Ilyen a székely nép háza, berendezése. És most tessék ehhez elképzelni a barátságos népet, mely az urat szereli, abban az intelligens embert nagyon is megbeséli, az idegen óhaját parancsnak veszi, utba igazítja mintegy kötelességszerűen; tessék ehhez képzelni a fényő koszorúza helygödelokat, remek völgyeivel, pisztrangos kristály vizeivel, ugy aztán meg van fejtve: miért vágyódnak ugy a Székely földre, miért keresik fel kezdeleges, szegényes volta dacára is, nehéz közkedelési viszonyok között is az üdülők ezrei.

A villa-telephez a szép vidék, az egészséges ivóvizzen kívül még tiszta, jó nép is, mely egyénisége által megadja azt a bájos keretet, mely a szép vidékhez harmonikusan talál.

lata szerint: a bányászati akadémia bányászati és kohászati műegyetemét fejlesztendő; az erdészeti szakiskola az új intézetét egészen el választandó, és a létesítendő intézet a vallás és közoktatásügyi miniszterium fennhatósága alá helyezendő.

Az intézet székhelyétül a jelentés elfogadja ugyan Selmezbányát, de nem ragaszkodik föltétlenül hozzá.

A közgyűlés ezen javaslat tanulmányozását ismét egy bizottságra bízta, mely Selmezbányán fog össze ülni s a jövő évi közgyűlésnek tartozik jelentést tenni.

Ezen kérdésnél, és nem az egyesületi székhely kérdésének tárgyalásánál szólt fel Dr. Wekerle Sándor ur ó exellentijája, és mondotta azt a nagyjelentőségű, nevezetes beszédet melyet a lapokból a nagyérdemű közönség is ismer. Mondanom sem kell, hogy én, egyetlenegy nyilatkozatának kivételével, mely az erdészeti szakoktatás különválasztására vonatkozik, minden egyébben csatlakozom ő nagyméltóságának véleményéhez; de az erdészeti szakoktatás ügyében mindig azt tartottam és ma is azt vallom, hogy ha azt el is különítjük a bányászati és kohászati szakoktatástól: maga az intézet egységes, a keret közös maradhat, mint a hogy megvan az erdészeti szakoktatás, mint külön fakultás a müncheni és giesseni egyetemek keretében, mint ahogy megvan mint külön szakiskola a zürichi polytechnikumon.

A rimaszombati közgyűlésen is épen csak ezen elvi álláspontom kifejtése végett szólaltam fel a bányászati és kohászati szakoktatás újja szervezésének kérdésénél, fentartván magamnak a jogot, hogy annak idején résziint a bizottságban, melynek tagja vagyok, résziint a jövő évi közgyűlésen érdemileg is részt vegyek a vitában.

Hogy pedig a tervbe vett új intézet székhelyének megválasztásánál kizárólag és föltétlenül Selmezbánya mellett foglalok állást, azt, úgy hiszem nem kell bizonyítanom. Hiszen olyan időben, mikor a „Selmezbányai Hetilap” még sem tanácsot, sem lezárkést nem osztogathatott, — több mint egy emberöltőn át küzdöttem e város gyöngyöcskének: az akademiának emeléséért, tökéletesítéséért, nagyságáért; és törekedtem arra, hogy az szétépphetetlen kötelekkel legyen e városhoz kötve.

Hegyvidéki nép ez is, talán még szegényebb, mint a Selmezbányai vidéki. El van teljesen zárva a világtól, közlekedési viszonyai oly rosszak, hogy a mit elért és a miye van, anyagi és szellemi téren, azt mind a saját erejéből szerezte. Pedig kivált ez utóbbi téren, bámulatos sokat szerzett, mert egyszerű földművelőként látam egy nagy vagyont vezetni, a melybe complicált üzletpolitikák vannak illesztve s mondhatom, a tudásnak, az értelemnek és a komolyságnak oly fokát ismertem fel, a mely előtt meg kellett hajolnom.

S ezzel szemben . . . Oh én édes szép szülőföldem! Szeretem, csodálom gyönyörű fekvésedet, gondolatom oh be sokszor oda röpi merész bérczed közé, oh be sokszor bolyongom fenyveseid között, a fenyvesek közé rejlett csodás színű tavaidnál, a virágzó ékes Kisihlye illatos völgyében, ahol gyermeki és ifjú évek legörömteljesebb napjait töltöttük. Melyik részed is lát a legszebb, hová is lehetne az idyllnek bájos otthonát rejteni?

Nem, nem ajánlok helyet, csak elmondom azt, a mit itt tanultam e helyen, a hol a villa-telepítés, vendéglátás, nyaralás kenyérkereset és tanulmány.

Válasszanak olyan helyet, a hol fenyves van, a hol jó vizet kapnak, a hol fürdőt építhetnek és választanak főként olyan helyet, a honnét a nép, a selmezbányai köznép lakása messze esik.

Ha a villa-telep felépül számoljanak azzal, hogy oda a szó szoros értelmében nyaralni óhajto intelligens de nem vagyonos családok jönnek. Azok otthon keresnek, már pedig a mi selmezbányai népközlökben hiányzik az a jellemvonás, a mi melegt ad, a mi népközlökben hiányzik a jó kedély, az előzettség, a figyelem, a mely vele szemben a székelvények oly becses sajátja.

A selmezbányai köznép ridég modoru, az urat nem szereti, elfogul, zárkózott, nem jár vele verőfény.

De elég! A nagyérdemű közönség ítéletére bízom annak eldöntését mennyiben volt jogos és méltányos a „Selmezbányai Hetilap”-nak támadása.

Selmezbányán, 1897. évi szeptember 24.
Farbaky István.

Néhány szó a selmezbányai villatelep kérdéséhez.

Szabadon állítottunk igen tisztelt barátja Sobó Jenő bányatanácsos ur által ez ügyben közlöttékre némi észrevételtem.

Először is Selmezbányai környékének valamennyi szép pontjait s így természetesen a Hodrusi-öldali régi vezetéket is a közönséggel én ösmeretlemmel meg 1882-ben a Selmezbányai Híradóból a „Selmezbányai szépségei” czim alatt közölt cikkekben, melyek hatása alatt keletkezett a Kárpát Egyesület Szitnya osztálya, s a mely cikkek megírására akkor is csak kisebb részben vezetett ama szándék, hogy a közönség ezen szépségeket élvezni tanulja, mind az, hogy értéküket fölismervén módokról gondoskodjék, melyek ezen szépségeket reája néve gyümölcsözővé teszi.

Ezen czél első sorban az alkalmas helyeken építendő szállók és villák építése által léven elérhető, proponáltam 1893-ban egy egyesület szervezését, mely szervezés ugyan megkezdve, de eddig sajnos bevégezve nem lett, mert állítólag a közönség nagyobb részének a Rovna nem kell, de a meleg palak környéke.

Akarom hinni hogy nem csak az egyesület ama tagjai, a kik Rovnán építendő szállóra irtak alá részvényeket, a jótékony czél iránti tekintetből nem fognak vonakodni azokat a meleg palaknál való építkezésre fordítani, de azt is, hogy azok, kik eddig kivonták magukat, telemesebb öszségekkel fogják a czél előmozdítani.

Nem akarván, a czél iránti tekintetből a hely iránt kifogásokat emelni, mint az a t. czikkirő tevő a Rovna és Kornberg hegy ellen, még sem állhatom meg igazolásul azoknak, kik a Rovna pártolói, hogy Selmezbányai környékén a közeli erdőben nincs egy másik hely, mely alkalmas volna nagyobb számú társaságnak mulatozásra különösen játékokra, kivált a tulajdonképeni felső Rovnához hozzá vesszük közel a klingeritórió két üszodájával. Kilátásra nézve, mely panoráma vetekedhetik a Rovnáról élvezhető Szitnya hegyével vagy a pár percz alatt elérhető Tanadóról élvezhető képpel? vagy mennyivel nehezebbek a kirándulások innét Szitnyára, a hodrusi tavakhoz, Irtványosra a Richnyói völgybe, a Paradisom-hegylánc alatti útra, s így tovább.

Tessék csak egy vendéglőt oda állítani, s majd meg látjuk Rovna lesz-e látogatottabb vagy a meleg palak környéke, különösen ha tekintetbe vesszük a vörös kuthoz vezető valamennyi út rossz voltát.

Elösmernem, hogy ez subjectív fölfogás dolga, hogy az én fölfogásommal kisebbesben maradhatnak, mert itt is nagy mértékben áll: „De gustibus non est disputandum.”

Szobája ablakán a napsugár nem fér be, az sötét, komor, a levegő elviselhetetlen s ilyen az háza környékén is abban a gyönyörű fenyvesben. A nép beszédmodorában is benne van az a ridégség, a melyet a magyar fül oly nehezen tud megszokni s innen van az, hogy pl. a selmezbányai akademikusok nagy perzenzét semmikép se tud a selmezbányai polgári életbe olvadni s mervev akademikusnak marad ott időzése alvadt véges-végig.

Számoljanak azzal, hogy a löbbnyire alföldről, Budapestről üdülést kereső magyar közönség, a magyar nép jó kedélyét keresi a környezetében is, s ha azt nem találja idegen marad reá a fenyves, a tiszta víz a balzsamos levegő — mert otthon nem talált.

Sokan sok félet ajánlottak már, én is megkísérlem, ha tetszik legyen ez ajánlat, ha nem maradjon; írni phantasia, hiszen fő czelom volt, alkalmasszerfen az igen tisztelt Szerkesztő ur távol otthonjáról néhány jsmertető sort küldeni.

A székelő népnek s általa édes magyar hazánk nagy egy nagy baja az, hogy ez az értelmes, ügyes nép állandoan Oláh országba vándorol. Az alföld nincs reá vonzó erővel.

Hegyvidéki nép, a fenyvesétől elválni nem tud. Ó csak ott van otthon, a hol a fenyő illatát szívhatja. Ha a villaépítés a megvalósulás stádiumába lép, tegyenek kísérletet, vigyenek fel néhány székelő családot alkalmazzák a villa-telepnek mint házigyűlőt s akkor hiszem, hogy az idült magyar közönség éppen ugy megszereti Selmezbányát, mint a hogy mi messze idegenben tévedők szeretjük ezt a hegyes országrészt, a mely tele van fenyő illattal, hűsítő borvizzel, pisztrángos patakkkal és főként magyar dallal, magyar szóval, magyar érzellemmel!

Hoffmann Géza.

Olyik rajong a meredek szikla zárta völgyért, én pedig szeretem a távolban látható, változatos formájú hegyláncolatokat.

Ha még a Kornberget védem a kohó füst által való megszállás lehetőségétől, teszem azt azért, mert ez egyik gyönyörű pontja Selmezbányai környékének s mert mi feladatunknak kell hogy tartsuk vidékünknek a legjobb világításba helyezni, s hogy e tekintetben könnyű a földatomb, meggyőződhetünk, ha tekintetbe vesszük, hogy a kohó délkeletre fekszik, s oly távolságra, hogy a füst némi porzatkaja csak is délkeleti s igen heves szél mellett jutathatja e hegyre. Pedig tudjuk, hogy nálunk leginkább a nyugatról északig terjedő irányból fúj a szél s a füst terjedhetősége illetőleg mindennap meggyőződhetünk, hogy az nagyon korlátolt.

Végszólul csak is azt kell hangoztatnom szerkesztőnk! Szervekedjünk új alapon új emberekkel, mert hiszen a mostani szervezet kezdetétől nemcsak a 4-ik év el fog telni, s még a kezdetén sem vagyunk. Valjon a közönség nem törődömsége a pénzével minek is köszönhető s valjon még sokáig fenn tartható-e?

Szervekedjünk s feladatunkká tegyük nem csak a villatelep s első sorban fogadójára létesítését, de előbbi cikkekben hangsúlyozott ama czél elérését hogy az idegenekre nem csak a villatelep, de magán lakásainkat is használjuk fel ez utóbbiból leendvén közvetlenül haszna a közönségnek.

Szükségesnek tartom, hogy a villatelep társaság által elfogadott alapszabály tervezet módosítások illetve kibővítések, különösen azon tekintetben, hogy a teendőkkel elhalmozott elnök mellé egy alelnök választassék s mellőjük két legfőbb három tag adassék, a kik tehatalommal lennének fölhárog a vállalatnak keresztül vitelére, miután látni való, hogy eddigi módon, a midőn minden gyűlés mast-mást határozott, cöléhoz nem jutunk.

Fut az idő visszahozhatatlanul s ha haladéktalanul nem látunk hozzá egy év megint veszendőbe menend s ezzel alighanem az egész tervezet.

Plator Ferenc.

Hivatalos rész.

667. sz./97. polgm.

Pályázati hirdetmény.

Selmezbányai és Belsőbányai törv.-hat. jogu sz. kir. városnál főispáni kinevezés folytán megürült városi pénztárosi állásra és az eszleg megürült városi ellenőri és több számfizetői állásra pályázatot hirdetek.

A szabályszerűen telerelt pályázati kérvények f. évi október hó 10-ig bezárólag a v. polgármesterhez nyújtandók be, később beérkező pályázati kérvények figyelembe vetetni nem fognak.

A törv.-hat. bizottságnak jövő október havi közgyűlésében választás útján beföltendő állások javadalmazása a következő:

	Évi fizetés illetm. frt		Napiadj a v. terület belül frt		kivül frt	
	frt	km.	frt	km.	frt	km.
Egy pénztárnok	1200	200	50	3	75	5
Egy pénztárosi ellenőr	1000	175	40	3	75	4
Egy „ számlászt	800	150	30	2	—	—
Egy „ „	750	150	30	2	—	—
Egy „ „	700	150	30	2	—	—
Egy „ „	650	150	30	2	—	—

Selmezbánya, 1897. évi szept. hó 27-én.

Szinyai József,
polgármester.

6216. sz./v. k. 1897.

H i r d e t m é n y.

Selmezbányai és Belsőbányai sz. kir. város rendőrkapitányi hivatala részéről ezennel közhírre léteik, miszerint a leérkezett mtködési tervezet szerint a folyó évi ellenőrzési szemle a közhadáseregbeli legénységre nézve október 16-án, a honvédségi szemle pedig október 28-án, mindig reggeli 8 óráról kezdve, az ó-vár tornateremben fog megtartatni.

Miről az érdekeltek azoz hozzáadással értesítettek, miszerint a fentjelzett napokon katonai-, esetleg honvédigazolványokkal ellátva, pontosan megjelenjenek.

Selmezbányán, 1897. szeptember 2-án.

Krausz Kálmán, r.-főkaptány.

6083. sz./v. k. 1897.

H i r d e t m é n y

a népfelkelés jelentkezőséről.

Az 1893. évi XXXVII. törvényezikk alapján mindazon katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a honvédségben, ezek póttartálekában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag kiképzettek, kik népfelkelési (rosszaszintű) ajánlati lappal el vannak látva, f. évi október hó 28—24-én Selmezbányán az óvári

tornateremben személyesen megjelenni vagy írásban jelentkezni tartoznak és pedig a következők sorrendben: f. é. október hó 23-án reggel 8 óratól kezdve az 1855—1861 évbéli születésűek f. é. október hó 24-én reggel 8 óratól kezdve az 1862—1876 évbéli születésűek.

Az írásbeli jelentkezéshez a rendőrkapitányi hivatalban ingyen „**Jelentkezéslap**” kapható, melynek kitöltésére és egyéb kezelésére nézve a rendőrkapitányi hivatal és a jelentkező lapra nyomtatott figyelmeztetés nyújt felvilágosítást.

A személyes jelentkezéshez az utolsó katonai okmány (végelbocsátó levél, kilepti bizonyítvány, aján-

lati lap) elhozandó, az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó.

Az itt tartózkodók de (Ausztriában) a biradalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népelelők hasonló minőségben és módoszatok között tartoznak jelentkezni mint a magyar honosok.

A jelentkezés igazolatlant elmulasztása 2—5 egész 100 frtig terjedhető pénzbíli büntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetettik.

Selmeczbányán, 1897 évi szeptember hó 15-én.

Krausz Kálmán, r.-főkapitány.

6383. sz./1897.

Hirdetmény.

Az 1886. XXI. t.-cz. 28. §-a értelmében közhírré leszen, hogy e városi törvényhatóság igazoló választmánya f. évi szeptember hó 23-án tartott ülésében a legtöbb adót fizető törv.-hat. bizottsági tagoknak az 1898. évre érvényes névjegyzékét összeállította, mely névjegyzék ellen a törvényhatóság székházán mai napon történt kifüggesztésétől számított **15 nap alatt** az állandó bíráló választmányhoz felelkezésnek van helye.

A megállapított névjegyzék a következők:

F.-sz.	Név	foglalkozás	lakely	egyszeresen		kétszeresen		Az 1886. XXI. t.-cz. 28. §. értelmében az-koztól kétszeres adó-számítás joga.	
				számitott adó					
				frt	kr	frt	kr		
1	Wankovits Lajos	tak.-p.-lári igazg.	Selmeczbánya	954	24	—	—		
2	Hell Jakab	kereskedő	"	781	65	—	—		
3	Dr. Tóth Imre	bánya-főorvos	"	—	—	467	64	orvosi oklevél	
4	Dr. Stuller Gyula	"	"	—	—	441	66		
5	Szankai Ferenc	gyógyszerész	"	—	—	455	44	gyógysz. oklevél	
6	Krausz V. György	kereskedő	"	402	86	—	—		
7	Kachelmann Károly	gyáros	"	400	28	—	—		
8	Sóltz Vilmos	főbányatanácsos	"	—	—	363	80	bányász oklevél	
9	Takács Miklós	kereskedő	"	319	56	—	—		
10	Csétly Ottó	főbányatanácsos	"	—	—	283	70	bányász oklevél	
11	Hornyaecsek István	iparkamarai tag	"	—	—	279	86	iparkamarai tag	
12	Dr. Fodor László	b.-tan., tanár	"	—	—	261	16	tanári oklevél	
13	Körös László	kir. főerdész	"	—	—	258	84	erdési oklevél	
14	Privilky Rezső	kereskedő	"	252	99	—	—		
15	Faller Károly	b.-tan., tanár	"	—	—	246	12	bányász oklevél	
16	Nyitrai László	magánzó	"	241	07	—	—		
17	Baumerth Dániel	"	"	234	11	—	—		
18	Sandrik József	r. kath. plébános	Stéffüllő	—	—	280	32	lelkész	
19	Dr. Schwarz Ottó	főb.-l., ak. tanár	Selmeczbánya	—	—	229	50	tanári oklevél	
20	Vinkler Benő	főb.-l., ak. tanár	"	—	—	228	60	tanári oklevél	
21	Dohrgragy Pál	prepost plébános	"	—	—	228	60	lelkész	
22	Margótsy János	gyógyszerész	"	—	—	228	—	gyógysz. oklevél	
23	Goldbrunner Sándor	okl. bányász	"	—	—	224	—	bányász oklevél	
24	Dr. Goldstücker Márk	ügyvéd	"	—	—	211	60	ügyvédi oklevél	
25	Dr. Tölg Vilmos	orvos	"	—	—	208	82	orvosi oklevél	
26	Kneszko András	szücs	"	200	34	—	—		
Póttagok:									
1	Kachelmann Farkas	bányatanácsos	"	—	—	198	30	tanári oklevél	
2	Kachelmann Gáspár	asztalos	"	192	35	—	—		
3	Fekete Lajos	főerdőt., ak. tan.	"	—	—	191	70	erdési oklevél	
4	Weisz Ignác	kereskedő	"	190	63	—	—		
5	Steiner Bernát	"	"	189	81	—	—		
6	Fizély Károly	műlakatos	"	186	65	—	—		
7	Valkovits Károly	közjegyző	"	—	—	187	—	ügyvédi oklevél	
8	Bárdossy Antal	bányatanácsos	"	—	—	181	70	bányász oklevél	
9	Rosenfeld József	kereskedő	"	179	37	—	—		
10	Gretzmacher Gyula	főbányatanácsos	"	—	—	170	10	bányász oklevél	
11	Herrmann Emil	"	"	—	—	170	10	bányász oklevél	
12	Broszmann Jenő	okl. bányász	"	—	—	170	10	bányász oklevél	
13	Murancsan Antal	mészáros	"	162	91	—	—		
14	Dr. Kapp Jakab	orvos	"	—	—	162	40	orvosi oklevél	
15	Sobó Jenő	akadémiai tanár	"	—	—	159	30	bányász oklevél	
Bélabányán									
1	Oldinger Antal	r. kath. plébános	Bélabánya	—	—	147	40	lelkész	
2	Mendl Frigyes	kereskedő	"	99	46	—	—		
3	Záhn Agost	"	"	71	29	—	—		
Póttagok:									
1	Gyuricza János	földműves	"	59	56	—	—		
2	Silberberg Samu	kereskedő	"	48	05	—	—		
3	Dobák János	földműves	"	45	29	—	—		

Kérem a nemes szívű emberbarátokhoz!

Templomot díszíti az oltár, embert pedig az irgalmasság, — mondja a közmondás, Mi volna a világnál, ha ez eltűnne végkép a szentélyekből, a főpapok s nagyurak palotájából és a nép szívéből? Erre egy keresztény író így felel: „Zárjatok össze hat országnál, tizenkét tigris, egy vagy két tuccal farkast néhány szelíd állattal s lesz élő társadalmi képzetek készen.”

Mai világ hirdeti felvilágosodottságát és humanitását s még is esodatlans dolog, ha valaha, egy most legkevésbé embersonak látható a világon. Vagy tán embersonak mondható az: senkivel sem törődni csak önmagával? Ez az országnak, tigrisek és farkasok társasága. Miként elhetnek közöttük a szelíd teremtetek, a szegény emberek? A mai világ embere csak önmagát ismeri szelíri, azért magát az Istent is szeretné trónját megfosztani, eldobja magától a hitet, hitével az igazi embersonak és könyörületet, oroszlan, tigris s farkas módjára igyekeznék csak önmagát kielégíteni.

És mi ennek a következménye? Isten azzal bünteti a világot, amivel vétkezik: önzéssel. Miként a világ jobbját zárva tartja a szegény előtt, úgy az Isten zárva tartja segítő malaszját s nem ad békeséget a világ

fiainak. Szomorú képe ez századunknak! Sok szegény ember, ha azt érzi, hogy a gazdagok szíve kihűlt Isten és ember iránt, hasonlóképpen cselekszik ő is s nem tekintve sem állást, sem gazdagot mint embert, istentelen társas körökkel alakítanak s egyesült erővel nem csak hogy tönkre juttatják a gazdagok birtokait, hanem személyüket is meglámadják!

Borzasztó ostoriak ezek az Isten haragos, de igazságos jobbainak!

Hogy háritathatók el ezek? Könyvű szerrel: „Szeresd felebarátodat,” Ha valaki másképen akarván megoldani a „szociális kérdést”, tévedne. Maga az Isten parancsolja így megoldani, emberi ész, vagy találmány pedig Isten fölött nem helyezkedhetik.

Barsamegye legfelsőbb részét, pusztá, terméketlen sziklás vidékét Mődértárnaknak nevezett területet a legszegényebb bányász nép lakja. Mikor Magyarországot tejjel-mézszel folyó Kánának nevezték, ezt a vidéket aranytárháznak joggal nevezhetik. Akkor nem egy dzsentriinek aranyok csillagok zsebében, melyek kiaknázások és felhozások és szegény nép szó szoros értelmében vélt vérvéréjéke tapadt. A szorgalmas bányász nép ez élet és halál munkájáért kellő díjat is kapott.

Evek óta azonban rohamosan aláhanyatlak a nép megélhetési módja. Aranyat nem találnak évek óta,

ezüstnek az ára a valuta következtében aláhanyatlott. Bánya uraik csak könyörületből engedik tengődni e népet s kemény földalatti munkájáért 50—60 kr nap-számot kap. Mint vallásos nép, egész önmegadással török sorsukat. De ha egész heti élet-halál munkájuk után nem hallanak a lelkia ty szájából a hit vigasztaló szavát s lalléknak nyugalmát az Istenben nem találva, talán rosszabb volna, mint az alföldi munkás népe.

Most egy újabb csapás látogatta meg őket: templo-organájuk, mely elkecserelett kedükölyk vasárnaponként felvidította s nyomasztó szegénységükkel elfeledteté, végkép elromlott. Tohetetlenségük tudatában szomorú az ő lelkük... Saját erőkükből új organát beszerezni sohasem lesznek képesek. Segélyért Isten nevében esedeznek. Az igazság az ész születte, a könyörület az érve. Az igazságot elemezni, a könyörületet csak érzéni tudjuk. De az igazságnál magasabbabb a könyörület azért, mert ebben találkozik az ember — Istennek!...

Hisszük, hogy a nemes emberbarátok jótékony szívéhez utal lelünk s mit önerükünk nem bír, hazánk jószívű lakosainak feleslegesből összegyűjtött adományok megteremtik. Kérjük legkezelebb adományaitkat el lap szerkesztőjéhez, vagy alulirothoz beküldeni.

Beszéds Bertalan, h.-lelkész.

— T. olvasóinkhoz! Lapunk a „Selmeczbányai Híradó” jövő számával a VIII. évfolyam *negyedik* negyedét kezdi meg. Magunk részéről mindent elkövetünk, hogy ellátsllat feladatunkhoz képest lapunkkal e vidék nemzeti kulturájának szolgálatában álljunk s e mellett első sorban ezen v. törvényhatóság érdekeit tartva szem előtt — haladásának hí krónikásai legyünk. Selmeczbánya oly erős reformok előtt áll, hogy már ezen szempontból nélkülözhetetlennek kell tartanunk a sajtónak egyik szerény organumát, melynek hasábjain az érdeklődők hozzászólásaikkal tisztázhatják az utakat, módokat s minden szenvedélytől s mellékintekertektől menten egyedül a közérdek s e város érdeke által vezéreltetve nyilatkozhatnak s ilyenformán lehetővé teszik, hogy a szükséges reformok helyes alapokon helyesen vitessenek keresztül soha sem tévesztve szem elől még a fiatalos buzgokodásban sem ezen városnak anyagi erejét. Feladatunkkal járó tetemes anyagi áldozatok készletnek csak arra, hogy ezeknek megosztására olvasó közönségünk anyagi támogatását is kérjük és kérjük, hogy előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek. Bátran állíthatjuk, hogy a vidéki heti lapok közül városunk lapjai legelől állanak, mert mind az s folytonosan csak a magunk érdekeivel foglalkoznak s sajátos viszonyaink lehetőtlenné teszik a szerkesztés szokásos megkönnyítését, hogy általános és közös munkatársak segítségével vegyék igénybe — a mi lapjaink igazán *selmeczbányaiak* s még a szomszédokra is csak egy két sorral térhetünk ki. Jogos reménnyel fordulhatunk tehát olvasó közönségünkhöz, hogy kedves kötelességünk teljesítésére az anyagiakat részben megadni kegyeskedjenek. Nem selmeczbányai előfizetőinknek lapunk mai számában egy póstatakarékpénztári befizető lapot (cheque) csatolunk s kérjük hogy az abban feltüntetett *ez évi hátrulatos* összegeiket annak felhasználásával beküldeni kegyeskedjenek. Helybelyi f. előfizetőink a szokások után újíthatják meg előfizetéseiket.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Személyi hírek. *Farbaky István* orsz. gyűl. képviselőnk városunkba érkezett s még a holnapi napot is itt fogja tölteni. *Huberth Andor* v. mérnök és *Vörös Ferenc* th. főjegyző vasárnap elutaztak, elemetelők kapcsolatban áll a v. mérnök által feltalált acetylen gáz fejlesztő készülék teljesítésére; mérnökünk ugyanis több városból kapott felhívást, hogy készülékét bemutassa s előadásokat tartson. *Krausz Géza* v. erdőmesterünk szombaton Budapestről a Glüek-féle sanatoriumból, hova itteni orvosai tanácsára ment visszavért. Dr. Kély és Hochalt specialisták kiharancsolták a sanatoriumból, melyben bajával nem gyógykezelheteti magát. Súlyos betegten tért vissza s az első napokat agyban kelle töltenie — ma már azonban felkelt s javulóban van. Öszintén kívánjuk mihamarábbi teljes felgyógyulását!

— Kinevezés. Horváth Béla főispánunk az elhalalozás folytán megüresedett v. számvevői állásra *Chauer Ottó* eddigi v. th. főpénztarost nevezte ki, az új számvevő a hétfőn tartott tanácsülés színe előtt a v. polgármester üdvözöl és buzdító szavai után már le is tette a hivatalos esküt s új állását október hó 1-étől foglalja el. A megüresedett pénztárosi és esetleg megüresedő állásokra a pályázat ki írva s e helyeket a jövő október havi közgyűlés fogja betölteni.

— Esküvő. *Boysch Aladár* zólyombrezói vasgyári segédmérnök mult estütörtökön lépett házasságra *Urdu*

Amália kisasszonnyal özv. Urbán Miklósné bájós leányával. A polgári házasság kötésnél Krausz Kálmán anyakönyvvezető működött közre, ki szívréhozt beszédet intézett a fiatal párhoz nemkülönbön az ag. ev. templomban Händel Vilmos főesperes is. A fiatal pár még aznap délután elutazott. Boldogságot kívánunk mi is!

— **Hódolat a királynak!** Hontmegye közönsége egyhangulag hozott határozatával hódoló feliratot intézett Ó Felsőegerségből magasztos ténye alkalmából. A magas királyi leiratot örök emléklő jegyzőkönyvbe iktatta s Ó Felsőegersé nevenapja előestéjén, okt. 3-án nyilvánosan s a nagyobb közpötokon a megyében kiváltságát rendez, október 4-én pedig hálaadó isteni tiszteletek tartására hívta fel az egész megye közseit.

— **A polgármester balesete.** Vihnye sok bajt csinálnak, többet mint Hodrusbánya. Vihnyén ugyan nem panaszkodnak reánk azért, hogy évi adójuknak ötszörösét költjük rájuk, de az ósdi épületek javításokat s a fűrdő jövő érdeke újításokat követelnek tőlünk s bizony alig telik el év, hogy több ezer forintot ne szánjunk költségvetésünkben Vihnyére is. A régi fűrdő ház tetőzete is felmondta a szolgálatot — elmaradhatatlan szükségként követelve legalább is egy helyszíni szemlét. A gazd. tanácsnok szabadságon van, v. számolvó még nem volt s így a helyszíni szemle vezetését polgármesterünk vállalta magára, bárha a helyszíni szemlénél leghátul ballagott is a tetőgerendák között a magasban — a régi fűrdő medencze fölött. A szakértők a gerendákra léptek — a nem szakértő polgármester a gerendákat kikerülve óhajlott haladni a rettenő sötétben s bizonyára álmódoin a szép jövő felett, mely Vihnyére vár, ha azt az új tetőt is megcsináltatja a város. (A bérlo nem sokat törődik vele!) Láttá már a szép jövőt s ösztönözterüleg kitarja kezzeit — szerencséjére, mert a csak lécekből gondallan összetakolt padolat letört alatta s ha véletlenül egy tartó kötővasat meg nem ragad — lepollyan a melybe a fűrdőmedencze közelébe; lesüllyedt ugy is deréki s csak gyonyasiklái ügyességgel sikerült a sötét felszínre kerülni, melynek csak az önkénytelenül nyitott rés világított mosollyal a polgármester esete fölött. Tréfának is megjárja e szerencsés baleset, mert hála az égnek minden súlyos baj nélkül maradt, de ha véletlenül az a kötővas nincs ott, bizony a polgármester lezuhant volna a melybe éppen arra a helyre, hol a néző közönség szokott állani, talán rá a kerítésre és innen a medenczébe s ebből nem csak azt tanuljuk meg, hogy Vihnye fűrdőben a helyszíni szemléket nem jó a fűrdőszájon alatt tartani, de azt is, hogy építkezési munkálatok átvételénél nem fog ártani egy kissé körülmenyesebben is eljárni, mert alig lehet hinnünk, hogy az a padlózat építés csakugyan könnyű lécekre volt tervezve minden deszkázat nélkül csak egyszerűen burkoló agyagtal!

— **Honvédszobrunk ügye.** Ó Felsőegersé szép elhatározásai újból felszínre hozta a mi honvédszobrunk ügyét is. A v. tanács megállalta a példát Ó Felsőegersében s most keresi a módokat, hogy a mi honvédszobrunk is már a jövő évben felállíttassék, remélhetjük tehát, hogy a nagy jubileum állani látja honvédszobrunkat — áldozatközös hazafias közönségünk figyelmét ez uton is felhívjuk, hogy adományai által a szobor létesítését lehetővé legyek.

— **Ötven éves jubileum.** *Valkovits Károly* kir. közjegyzőnk szűk családi körben egész csendben ünnepele meg az olmut vasárnap hasznos közpályájának 50 éves jubileumát. Egész csendben, még itteni közeli rokonai sem tudtak a szép napról, pedig végtelenül jó szíve, szerényesége, tudománya s lelkiismeretes munkálkodása az egész város közönségének osztatlan tiszteletét és szeretetét biztosították számára. Jól tudjuk, hogy Valkovits Károly nem szereti az ünnepeletést, a külsőségeket, de az a hasznos munkálkodás, melyet egy hosszú emberöltőn át városunk és csak is városunk javára kifejtett örömletes kötelességünké teszi, hogy még hosszú életet kívánjunk a szerény, de hasznos munkálkodása önzetlen férfinak! 1849 év óta szolgálta e várost mint aljegyző, jegyző, tanácsnok, ügyész v. főbíró s 1875. óta mint kir. közjegyző.

— **Hímél Selmecebányán.** Az ág. hitv. ev. egyház Erzsébet-utcai iskolájának tanítója szombaton a rendőrkapitányi hivatalnál jelentette, hogy az napig az iskolából négy gyermeket küteres betegség miatt haza küldött. A rendőrkapitányi hivatal nyomban fölhívta Dr. Tandlich lb. főorvost a beteg gyermekek megvizsgálására, ki mind a négy betegnél állhímél (variolais) constatált. Miatán az állhímél ragályos és átmenetet képezhet valódi hólyagos hímélhöz, az orvosi jelentés az illető iskola bezárását egyelőre egy hétre javasolta.

— **Telephonunk.** Megkezdtek tegnap telephonunk kiépítését, rakják fel a háztökre a hatalmas tartókat

nam egy háziur bosszantására, ki félti házat, de a törvény hatalmas, szigorú és túrnike kell, hogy háza felelét megbontsák. A vezetéket 30 előfizetőre egyelőre a bélyarásban építik ki — 10 nap alatt ezzel készen lesznek s rá kerül majd a sor Belabányára s aztán Hodrusbányára — úgy hogy legkésőbb november 1-én az egész telephon a közhasználatnak lesz átengedve, de Selmecebányán már a jövő héten vígan beszélgethetünk, sőt egy néhány év múlva s „Telephon Hirmondó” után halhatjuk a budapesti operákat, mert közludomást, hogy a „Telephon Hirmondó” a vidékre is kiakarla terjesztieni vállalatát. Bűszkék vagyunk arra, hogy a telephon bevezetése a mi kezdeményezésünk s habár hullunk is kicsinyelő s kicsinyítő bírálatokat — ez nem ijeszt el attól, hogy a selmecebányai telephon jövőjét biztosítottunk lássuk, mert egyelőre a közigazgatási és közbiztonsági szempontok fogják igazolni szükségességét s megmutatja a jövő, hogy a forgalmi közviszonyoknak és a kereskedői érdekeknek sem lesz ártalmara és fölösleges. A telephon kiépítését Schusztar építész-, távíró és postatiszt vezeti.

— **A lövöldérol.** A vasárnap megtartott lövészetnek nagyon szép eredménye volt, és pedig: 448 lövéssel 547 körengés éretelt el. Találatot: 1 szög-lövés és 12 négyes. I. díjat nyert Seidel Agoston szöglovésre, II-ikat Fiedler Gyula négyesre. Ezen kívül még négyest löttek Dr. Stuller Gyula 1, Frieberencz 2, Fiedler Gyula 4 és Seidel Agoston 4-et. Okt. 10-én a partóló tagok a régi jó szokás szerint ünnepléyes lövészetet fognak rendezni, mely kedélyes mulatságra a derék órségi egyesület érdekében előre is felhívjuk egy a lövészek, mint a lövész barátok figyelmét.

— **Rövid hírek. Előleptetés.** Schmidt Nándor kezeltöztiszbányaigazgatási kezdő vezetésöltöt leleptetett elő. A *Selmeceb és vidéke r. kath.* tanító kör ez évi rendes közgyűlését holnap tartja meg Hegybányán. *Elvesztett aranyóra.* A Szent-Háromság térről a Rózsautczán át séta közben egy urnó elvesztett egy keltős fedellő, remonitör arany női zseborát. A berúlesét megtaláló 5 frt jutalmat kap. *Baleset.* Niederland Samu bánázy egy nagy diófáról leessett és súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Gazdasági ispnáság.** A költségvetés tárgyalása során leverelőg halott a városi tanácsra, hogy a városi földek hasznobere évről évre csökken s ez által a városi terhek évről évre nagyobnodnak. Ennek az okát nemcsak az általános gazdasági viszonyokban kell keresnünk, hanem különösen abban, hogy nálunk kevés a gázdalkodó, kik egymással öszbebeszélve a szabad versenyt könnyen lehetlenné teszik s ezen kölcsönös megegyezés által saját érdekeiket biztosítják — a városi kárára. Így visszaléseket bármely városi bírtok bérbeadására hirdeltt versenytárgyalásnál könnyű kimutatni. Ezen körülmény s a jövő iránti aggodalom késztelte újból a v. tanácsot azon gondollal foglalkozni, hogy nem volna-e célszerűbb az öszes v. bírtokok kezelését egy külön gazdasági ispnára bízni, mert bárha a mostani rendszer mellett mindenki is irtózik a házi kezelésőt, a rendszert meg kell változtatni s akkor a v. érdekeket is könnyebb lesz biztosítani. E fontos kérdéssel azonban a v. tanács nem óhajl könnyelműen elbánni s azért utasította a v. számvevőseget, hogy az öszes ez ügy körül csoportosuló kérdéseket számadalokkal világítsa meg, jlesen a földbírtokok területét és minőségét kivül, hogy mennyit teltek ki öt évi átlag alapján az öszes fuvar-költségek, fedanyag és egyéb természetű szállítások, a bírtokok jóvelmedesége és az esetleges saját ispnai kezelés költségei mennyire ruglhatnak s ezek alapján melyek lennének az előnyök és melyek a hátrányok. Számításba kelle vennie a tanácsnak, hogy az ispnai gázdalkodás bevezetése esetén a város maga fogja fuvaroztatni a fedanyagot a törvényhatósági utakra, mely kiadás is jövöben az ösmert ul átvétel folytán teljesen emelkedni fog, továbbá maga a város szolgáltatná mindannyszor kiküldetéseket esetén a fogatot is, a mint ez minden nagyobb városban meg is van s a mely kiadások szintén jelentékeny öszteget emésztenek fel. Ha aztán a számítás a terv kivitele mellett szól, a tanács a részletekérdésekkel is foglalkozni fog s előterjesztést tesz a közgyűlésnek.

— **Utcaikánk szabályozása.** Örömmel vesszük a hírt, hogy utcaikánk szabályozását Krausz Kálmán főkapitányunk magára vállalta olyformán, hogy ahhoz értő munkatárssal öszes utcaikánkat bejárva a költségvetést elkészíteti s legott az érdekelő szomszédokkal is megéjti a tárgyalásokat, kik bizonyára nem fognak akadályokat gördíteni az elien, hogy a valamikor jogtalanul elfoglalt útrészlet békés uton és igazságos feltételek mellett a városnak visszaengedjék, s ez által a közszükséglet kielégítését lehetővé tegyék. Ily kényes természetű ügyekben a sima udvarias

eljárás és a „megértetni tudás” nagy előnyök s ezért örvendünk, hogy e fontos!kérdésnek békés megoldását Krausz Kálmán vállalta magára.

— **Jönnek a színészek.** Okt. 3-án kezd meg városunkban Kiss Pál színigazgatónak jól szervezett társulatola előadásait. Reméljük, hogy közönségünk fel fogja karolni a színészet ügyét, a legkedvezőbb időszakban jönek Selmecebányára s ha a társulat megállja a helyét, bizonyára közönségünk sem fogja megtagadni a támogatást. Hosszu idő óta van alkalmunk közönségünknek magatartását figyelemmel kísérni s bizvást állíthatjuk, hogy a jó szintársulat nálunk nem bukott, csak a seletes. Remélünk lehet, hogy Kiss Pálnak 40 tagból álló szintársulata a jók közé tartozik, mert a szépesi színi kerület szerződtette s föl kell tennünk, hogy ez csak jó társulatot köt le. Így tudjuk, hogy a magas kormányban folynak a tárgyalások az iránt, hogy a vidéki színészet is félig-meddig államosíttassék, egyes vidéki kerületek lesznek a kormány közvetítésével s felsőbb gondoskodás lesz arról is, hogy egyes városokban, hol állandó színház még nincs — erre is alkalmas épületek emeljenek — már is híre jár, hogy *igen ezébből* a közel jövöben el fognak látogatni hozzánk a belügyminister és Gyarmathy, a vidéki színészet felügyelője, és többször fogják meglátogatni városunkat a szépesi színi kerület bizottsági tagjai is, hogy meggyőződést szerezzenek a Kiss-féle szintársulat erejéről. Meglátjuk, hogy mi lesz!

— **Kirándulás a Szittnyára.** Az utóbbi napokban beállott kellemes verőfényes időjárás (Fall helysült a szept. 26-ikára ígért elsőrendű kritikuss nappal) vasárnap sok kirándulót csalt ki a Szittnyára. Tiszta idő szabad kilátás kedvezett a kirándulóknak, s bárha már az erdőbör el is költözött a Szittnyáról, ha csak az idő állandóan jól kedvező marad, a vasárnapi kirándulást nem tekinthetjük még utolsóknak ez évben!

— **Besztercebánya előnye.** Besztercebányának sok előnye van Selmecebánya fölött, a kormány kedvezne, mindene van a mit csak kívánhat s mégis tőlünk szegény Selmecebányától is irigylő egyetlen valaminket, az akademiánkat. Nem reklám csinálásból, de félig meddig irigkyedve hozzuk a hírt, hogy az besztercebányai takarékpénztár díszes, új palotájának homlokozatán már ott hirdetik a felirások az új vendéglő, szálloda és kávéház létezését, melyeknek helyiségei Kaufmann Jakab, kávé bérli s rendezte be a kor igényeinek megfelelő, de a besztercebányai viszonyokhoz mérten talán egy kissé túlságba is vitt kényelemmel és pazar fényvel, ugy, hogy például a kávéház helyiségei egész látványosság számba mehetnek; igen csinos kis helyiség az étterem s a souteráin sörsarnok helyiség is vonzó benyomást gyakorol. — A palota széles terrászán szintén a kávéházhoz tartozik, sőt a palota előtti téren már munkában levő park is a kávéházat látogató közönség rendelkezésére fog állni nyáron át. Nevezetes látvány lesz az új helyiségekben az acetylen-világítás is, ambar az öszes lámpák és csillárak villámvilágításra is be vannak rendezve, ugy hogy a kávéféle világítás egyáltalán, vagy felváltva lesz alkalmazható. Az új helyiségek már okt. 1-én megnyílnak a közönség számára s ezzel egyidejűleg a főterem levő Kaufmann-féle kávéház megzúszunk létezni. Valjon mikor kapunk mi már a mi takarékpénztárunk jóváltából legalább egy piczike kis redontot?

— **Vihnye fűrdőert.** A viihnyi új fűrdőházban a felépített házi gomba kiirtására és a folyosóknak cement mozaik lapokkal leendő burkolására szükséges munkálatokra a közgyűlés 2800 frtot engedélyezett s ugyanily ösztegg van fel véve költségvetésünkben a régi fűrdőház tetőzetének helyreállítására és egyéb munkálatokra is. A v. mérnök eltávoztával nagyon gondot okozott a v. tanácsnak e munkálatok végrehajtása s ebből a zavarból Sobó Jenő akad. tanár mentette ki, ki készséggel vállalta el ezen munkálatok vezetését. Mi nemcsak köszönettel fogadjuk a jeles tanár önzetlen vállalkozását, de örömmel emeljük ki mint egykét azon igazán polgári erényeknek, mely a város hű fiát arra készletti, hogy városa érdekében tegeyen is; a jeles tanár szakképzettséget biztosított nyújt arra is, hogy a házi gomba Vihnyéből alaposan ki lesz irtva s a vezetése alatt befejezésre váró munkálatok valóban is kész és befejezett munkák lesznek, mi által a város igazi érdekének lesz szolgálatot tisztelességgel munkával.

— **Utcaikánk helyreállítás.** A közgyűlés elrendelte, hogy egyelőre a leányvári és temetői utcák sürgösen helyreállíttassanak, a munkálatokkal a v. tanács a gazd. felügyelőt bízta meg oly utasítással, hogy legkésőbb az öszel a munkálatok befejezendők lesznek. A gazd. felügyelő egynésége és ügybuzgalma garancziát nyújt, hogy az utasításnak meg is fog felelni.

— **Ásványvíz Béalabányán.** — Két év előtt történt, hogy Bence Gergely akadémiai tanár a béalabányai erdőkben vadászgatott s az erdővéd részére egy patak mellett jelölt ki helyet. A tanár, hogy még jobb rejtekhelyet találjon, lement a mederbe, a nagy kövek közé s itt meglepve állott meg, mert olyan rossz szagot érzett, mintha vegyi laboratóriumában lett volna. — Észre vett más jelt is, mi arra engedett következtetni, hogy ott a környéken hydrothionos ásványvíz van s kellő óvatossággal fejezte ki reményét a város polgármestere előtt, kizárásba helyezve, hogy csekély kutatással az ásványvizet meg lehet találni. — Szinyai József városi polgármester a városi főjegyzővel és Bence Gergely akadémiai tanárral ma mentek ki Béalabányára, hogy az ottani városi erdők kezelését felülvizsgálják s a polgármester személyes meggyőződést szerezzen a több oldalról felmerült panaszok miben létérel, de rejtejt indoka volt egyuttal e kiszállásnak annak a bizonyos „bűdös” savanyúviznek óvatossá katalása, mert hiába, korunk szellemében van, hogy sokan a jóakaró buzgólkodást is szeretik nevetéssé tenni s legjobban az ilyen dolgokat titokban kutagatni és csak az eredményre állani elő. — A kutatás sikerült! Remek látvány volt a kis kutató csapat az erdőben minden számszám hijával, csak kövek eltolásával s egyes fák piszkálgatásával, túrva a talajt és szagolva a sárt, polgármesterünk leguggolt az egyik kijelölt helyre, nem törődve új nadrágjával beletérdelt a sárba s úgy kotorta ki kézzel a piszkos agyagot s szagolagatta édes bőlítások között — ujongva ha „bűdös!” felkiáltást hangoztathatott. Polgármesterünk egymaga kézzel egész kutatást vajt ki s abban a kutban csakugyan hydrothionos víz gyűlt egybe olyan forma mint a paradízi víz. Beszűntelték a munkát megvolt az alap hozzá, hogy nyíltan is neki menjenek fogni a kutatáshoz s holnap már (estűörtökön) Bence akad. tanár négy emberrel ását és kutat tovább. A kis csapat a munka befejeztének jól látott az erdőben, persze boris volt s őszintén mondhajuk, hogy a turkálásoktól még sáros vizet is igen kellemes volt a bor, ugyanoly izü, mint a paradízi víz, egy kissé gyöngösb, de Bence tanár azt állítja, hogy ha ledugaszolja 2—3 hónapra át tartják miként a paradízi vizet is szokták, vetekedni fog azzal. A mint a víz tisztult annál erősebb és kellemesebb volt, a rossz hort is csakugyan megfogja javítani, szóval kéréséknél használható lesz s Selmezbánya és környéke el lesz látva a maga savanyúvizével. A kis kutató csapat aztán legyalogolt Mátyás király volt kadászastyáiba s ott pihente ki a víz dicsérete közben a kedélyes munka fáradságát. Adja az ég, hogy e víz csakugyan beváljék s a most még mosolygó kétkédők igazi édes mosollyal szűresölthessék, de a biztos tudat édes mosolyával a béalabányai savanyúvizet — nem kívánjuk tisztán, — de idegen borral!

Acetylen-gáz-világítás Békés-Gyulán. „Mezőtúri Híradóban” a következő cikket olvassuk: A jövőnek ezt a nagyszerű világítási eszközt Békés-Gyula közönsége már napoként szemlélheti. — A „Kömlő” szálloda új bérleti, Tatar és David urak vállalkoztak az utórró szerepre, hogy az acetylen-gáz ellen emelt vádak alaptalanságát bizonyítsák az alföldi közönség előtt. A nagy szálloda összes helyiségeibe és az udvaron levő nyári étkezőbe is bevezették az acetylen-gázt, — összesen 60 lángot. Dr. Ádám Sándor polgármester és Neubauer Gyula városi állatorvos kedden utaztak el Gyulára, hogy az acetylen-gáz-világítást tanulmányozzák. Mint beszélők szerlelet meglepte őket az egész berendezés egyszerűsége, könnyű kezelése és a világítás nagyszerűsége. A 60 lángot tápláló telep az udvaron, egy kis deszkabőveken van elhelyezve, s innen vezetnek el a gázcsőbe a szálloda minden lokalitásához. A nagy kávéházban 4 háromágú, a nagy ebédlőben 5 háromágú csillár van alkalmazva, a melyek valóban káprázatólag fényt terjesztenek szét e nagy termekben, úgy hogy bármely félreeső sarokban épügy lehet olvasni, mint fényes nappal. Szentén elragadó az udvaron lévő világítás is, mely nappalá varázsolja az éjjelt. Ezen legszebb világítási mód azonban a legolcsóbb is. A mi pedig a sokszor hangoztatott vesztélyességé illeti, ez teljesen kizártnak tekinthető, mert a telepből egy biztonsági cső van, mintegy kémény a fadobé tetején kivezelve, a mely arra szolgál, hogy a felesleges gázt kivezesse a levegőbe. Érdekes, hogy mikor polgármesterünk azt kérdezte a vendég-lótlól, hogy mit tart a robbanékonyág felől? az azt

felelte, „miszerint az acetylen-gáz igenis robbantó, de úgy, hogy a többi világító szerkelet és részvény-társaságokat fogja szétrobbantani. David vendég-lós különben egészen el van ragadtatva az egész berendezés egyszerűsége által, és nem győzi azt eléggé dicsérni. Tata Tovább közönsége is berendezette a nagy őszi hadgyakorlatok alkalmából az acetylen-világítást a gróf Hugonnai Béla önöklete alatt álló „Acetylen-gáz részvény-társaság” által Andrassy-ut 1. Budapest.

— **Hírek a szomszédból. Bárszörvénye közgyűlésből.** Bárszörvénye törvényhatósági bizottsága e hó 23-án tartotta közgyűlését, melyen betöltetett az árvaszéki főnöki állás, melyet szűkösséggel — Nemessányi Miklós verébelyi ügyvéd nyert el, a jegyzői állásra közfelkiáltással Szabó Kálmán választott meg, gyami könyvvizelővé Bodó Istvánt nevezte ki a főispán. — Az újbányai tisztújítást felelőzesséssel támadták meg kifogásolva, hogy az új polgármester (Kotiers Emil) és főjegyző (Truszka Károly) a törvényes kvalifikációval nem bírnak, a közgyűlés a választásokat megerősítette. A honvédtisztképző intézetenél alapítványt tett a közgyűlés és pedig egy barsi ifjú kiképzésére olyképpen, hogy az az iskolát fokozatán át teljes kiképzést nyerve, mihez képest a hadapród iskola tartamára évi 200 forint a főreáliskola tanfolyamára évi 400 forint s az akadémiai kiképzés évi 800 forint biztosított, mely fizetési módozat az egy ifjú teljes kiképzését anna megújul. — **Vasútpélis.** Visnyócsky Sándor budapesti lakos előmunkálattal engedélyt nyert Ipolyzszakállást Léváig és innen Zsrnóczig vezető gőzmozdonyú vasutvonatra. — **Új állatorvos.** A lévai állatorvosi állásra Vigadi Virgil gróf szert kereszti állatorvost helyezte át a barsi főispán.

— **Budapesti látványossága.** A Koronaherceg utca 8. szám alatt létező *Palais Royal* gyómanl utánzat, ékszer és díszműtár üzlettel tulajdonosa Orlai Sándor, persza eszmé. és spanyol királyi udvari szállító oly nagyszabásúan és fényesen rendezte be, hogy most a főváros valódi látványosságát képezi. Melegen ajánljuk t. olvasóinknak e hírneves cég megtekintését, mely kívánatra árjegyzékét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

IRODALOM.

A Szalay-Baróti irta „Magyar nemzet történetének” most hozánk beközlött 68-ik füzeté III. Károly király haladája és leánya, Mária Terézia királynő trónraléptéig adja elő hazánk akkori történetének a leírását. Részletekben, mint azt eddig olvashattuk, behatóbb tudomást nyerünk az ausztriai-orosz szövetséges háborúval a török ellen, melynek a szövetségesekre szerencsétlen kimenetelre mándorfóhérvári békében nyerte végelintézését. Füzeteink megint dűsgazdag az illusztrációkkal, különösen az akkor szerepelt politikai s hadi vezérférfiak arcképeiben. A külön műmellekelt Nádasdy Ferenc gróf és lovas generális lovasképet ábrázolja, szövegképek pedig a következők. III. Ágost szász választó és lengyel király. Leszinszky Szaniszló, Ferenc lotharingiai herceg és Mária Terézia esküvője. Ferenc lotharingiai herceg és Mária Terézia esküvőjének emlékére vett érem, Jenő szavójai herceg III. király király idősorkori arcképe, Ferenc István lotharingiai herceg, Seckendorf T. tábornok, köngsze József Lothár gróf tábornok; Rákóczy József, III. király a ravator Mária Terézia bevonulása Pozsonyba Mária Terézia, Nagy Frigyes fiatakorai arcképe. Igen érdekes a II. Rákóczy Ferenc fejedelem fia, Rákóczy József, rövid és diestelen fellépésének a története, mely Miksa Kelenen folyjegyzéséből merítve az eddigieknél körülményesebb előadásban részestül.

Kedvezmény lapunk t. előfizetőinek. A mai viszonyok között, midőn a hölgyek és gyermekek öltözékének házilag való elkészítése a háztartás pénzügyi viszonyainak egyensúlyozásához lényegesen hozzájárul, csaknem nélkülözhetetlen a családban egy erre vonatkozó okszerű utmutató és tanácsadó. És mi lehetne ez más, mint egy szakszerűen szerkesztett, jó divattal, legújabb hírlap, a Budapesti Bazár, mely jövőre harminckilenczedik évfolyamába lép, lapunk t. előfizetőinek kedvezményes áron adja. A Budapesti Bazár havonta kétszer megjelenő szépirodalmi divattal; minden számban számos ábrán mutatja be a legújabb hölgy- és gyermekdivatot, a legújabb kézmunkákat, mindenkor szem előtt tartva a célszerűséget, az elegáns egyszerűséget, gondosan kerülve az oklatan cícomát és a celtalan cifrázkodást. Az öltözékek kiszabásához természetes nagyságban rajzolt szabás-minta-iveket nyújt s negyedévenként egy-egy gyönyörűen színezett aquarell-divatképet is ad a Budapesti Bazárhoz mellettek szépirodalmi részen regényeket, tárczakát és költeményeket közöl, megemlékezvén a

fővárosi élet mozzanatairól is. Lapunk t. előfizetői ha a Budapesti Bazárt is megrendelik, egy divattal biratklása mellett minden más szépirodalmi folyóirat járatását mérlelhetik. A Budapesti Bazár negyedévi előfizetési ára 1 forint 50 kr. Lapunk t. előfizetői a Budapesti Bazárt negyedévenként 1 forint előfizetési árárt rendelhetik meg. Midőn a most kezdődő október-decemberi negyede az előfizetést megnyitjuk, tisztellett kérjük lapunk t. előfizetőit, hogy az előfizetési pénzeket, hozzáink beküldeni sziveskedjenek, hogy kell időben intézkedhessék, a A Budapesti Bazárt b. címűkre azonnal megindíthatassuk.

Pénzügyi Ellenőr. A magyar pénzügy, általános kereskedelem, biztosítás és helyi érdekű vasutak szakközlőnye. Ez a szakma a minden hó 2-án 16-án megjelent legújabb számlapnak, mely már azért is régen és élénken érzett hiányt pótolni van hivatva, mert a nagyközönségnek oly mondhatni egyik legnagyobb szükségét érkeinek megóvására vállalkozott, melyek ez ideig nem nyertek szakszerű felkarolást a sajtó részéről, ezek: a nagy közönség adó és illeték ügyei. A lap különben hallatlanul olcsó is, mert egész évre 2 ft, félévre 1 ft. Mutatványszámokat, vagy bármilyen felvilágosításokat készséggel küld a „Pénzügyi Ellenőr” kiadóhivatala: Budapest VII. ker., Dohány-utca 90. sz. Ily fontos érdekét intéspólsa mellett a „Pénzügyi Ellenőr” külön ajánlásra nem is szorul.

A nevelés apostola nem kis jelentőségű tisztelő vállalkozik a magyar Szavaj ut szűlőltje a „Magyar Pestalozzi”. Ez mint a gyakorlati nevelés heti közlőnye évi 4 ft előfizetési díj mellett fog közelebb Havas Gyula dr. kir tanfelügyelő szerkesztésében Kolozsvárt megjelenni. Új irány! képviselve érzékeny hiány pótlására hivatott. Mert az lesz a fontos és üdvös feladata, hogy a gyakorlati nevelés elveit s ezek alkalmazása módját ismeresse tudományos alapon, de a laikus közönség igényeihez mérten. E végből a legelőkelőbb szakerők támogatják. — Ezért a legmelegebben ajánljuk a szülők és tanítóink pártoló figyelmébe anynyal inkább, mert a lap a nevelés kérdéseivel szakszerűen falkozzó tanítóit egyesületeknek jól képét óhajtja visszatérközteni. — Általános rokonszenv, erkölcsi és anyagi pártolást érdemel.

— **A szépirodalmi képes heti lapok** évfolyama rendszerint őszszel kezdődik. Mi meggyőződünk immár, hogy a „Vasárnapi Lapok” az egyetlen képes magyar újságunk, mely a hasontermészeti külföldi folyóiratokkal a versenyt bátran kiállhatja. Mielőtt olvasóink szépirodalmi lapra előfizetnek, ajánljuk szíves figyelmükre, nézzék meg előbb a „Vasárnapi Lapok”-at, melyből mutatványszámot szivesen küld a kiadóvállalat, a „Könyves Kálmán” irodalmi és könyvkereskedési részvény-társaság (Budapest, Kerepesi-ut 17. sz.) A lap előfizetési ára, daczára pazar kiállításának, csak 8 ft egy évre. — Abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a „Vasárnapi Lapok”-kal fennálló összeköttetésünkkel fogva, még jelentékeny kedvezményben is részesítli lapunk olvasóit a kiadóvállalat. Aki ugyanis ezt a mi újdonságunkat kivágva, levélben beküldi a kiadóvállaltnak, s így fizet elő a „Vasárnapi Lapok”-ra, az egy évre 8 ft helyett 6 ft-ért kapja e szépen kiállított újságot.

A „Vasárnapi Lapok” e heti száma a következők díszes tartalommal jelent meg. Felköszöntök, Dr. Pap Zoltán-tól. — Emlék, költemény Carmen Sylva-tól, Róna Béla fordításában. — A román királyi pár. — Mars, a világhírű rajzoló. Salomon Ödönlől. — I. Ferenc Jozsef, mint vadász. — A régi és modern művészet. L-től. — Szőgyény-Marich László. — Könyv és mosoly, regény Beniczkyné Bajza Lenkő-től. — Pletykakövés, életkép Abrányiné Katona Klementin-től. — Idegen uralkodók Magyarországon. Balogh Miklós-tól. A mi vendégünkéről. Vértess József-től. — Czigány-zeneszék az udvarnál. Markó Miklós-tól. — Péchy Tamás. — Divat. — Képeinkhez. Képei: Bevonulás az Albrecht-úton. — A román királyné. — A román király. — Bevonulás a kerepesi-úton. — A bellyei vadász-társaság. — Mars (Maurice Bonvoisin) arcképe és 4 rajza. — Szőgyény-Marich Lászlóné. — Geran Vilma báróné. — Szőgyény-Marich László és családja. — A rögtönzött hungaria-szobor a Ferenc József-téren. — Ó felségeik a gazdasági múzeumnál a városigetheten. — A pletykakövés illusztrációja. — A tati hadgyakorlatokról, 12 kép. — A hegymászó álma (Kis György szoborműve). — Bivaly-pár (ifj. Vastagh György szoborműve). — Hangulatkép (Tölgyesi Arthur festménye). — Diadalkapu a Albrecht-úton. — Diadalkapu a Kerepesi-úton. — Radics Béla bandája díszben. — A budapesti takarékpénztár és zálogkölcsmintézeti részvény-társaság palotája az Andrassy-úton. — Frigyes királyi herceg és tisztikara. — Péchy Tamás. — A feldisített Andrassy-ut. Előfizetési ára 8 ft egy évre, lapunk olvasóinak 6 ft. A kiadóvállalat: „Könyves Kálmán” irodalmi és könyvkereskedési részvény-társaság, Kerepesi-ut 17.

Majdnem hihetetlen. Valóban csak kevesen hitték, hogy a külföldi előkelő revuek mintájára szerkesztett „Politikai Hetiszemle” végre is diadalmasodni fog a hazánk kulturális viszonyainak gyökerező nehézségeken. Midőn a Párisban és Londonban több éven át kifejtett, publicisztikai működéséről oly előnyösen ismert Székely Sámuel ezeltől 4 évvel e lapot meg indította, mely legjobb barátjai is azt vitatták, hogy ily előkelő hangu s magas színvonalu lapnak ez idő szerinti nálunk még nincs létjogosultsága, mert közönségünk még mindig (töbire becsüli a szenzációs, bár felületes, mint a komoly s tartalmas szellemi produktumokat. Négy évi tapasztalat és eredmény azonban hatalmasan ráczáfolt a kételkedőkre, mert ime hazánk intelligenciájára napról-napra fokozódó érdeklődést tanúsít a legjobb külföldi revuek-vel vetekedő „Politikai Hetiszemle” iránt, amely lap tárgyilagos és független magatartásával négy évi fennállása alatt irányadó politikai köröknek elsőrangú organumává felkzódította magát. Közgazdasági, társadalmi, irodalmi és művészi rovata pedig a magyar társadalom eltejeének igényeit szolgálja, amiért is klubokban, kaszinóknak, olvasókörökben és nagyobb kávéházakban különös kedveltségnek örvend. A „Politikai Hetiszemle”, az országban ez az egyetlen komoly irányu hetilapja, azonkívül még fényes kiállítás, gazdag és változatos tartalom, etikai és szellemi színvonal tekintetében valósággal kiemelkedik a magyar időszaki sajtó színvonalából. A nagy körültekintéssel, sok iúlással és meglepő szakértelemmel szerkesztett Hetiszemlére ezért teljes készséggel felhívjuk a művelt és előkelő olvasóközönség figyelmét. A „Politikai Hetiszemle” előfizetési ára félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztés és kiadóhivatal Budapest, VII., Nagy-diófa-utca 15.

NYILT-TÉR*.

Alólirott mindazokat hazug és rossz akara tuembereknek nyilvánítottam, a kik férjemről azt állítják, hogy anyámmal csak a legkisebb baja is volt, mert igazságtól áthatott nyugodt lelkiismerettel mindent én tettem. Különben is a kis családi perpatvar, melyhez senkinek semmi köze, férjem távollétében, míg ő Szliácon volt kezdődött, de mivel véletlenül nálunk is megtörtént, irigyeink csak azért tartották olyan világra szóló nagy eseménynek, pedig hát komolyan merem állítani, hogy a némel császár pohár felkzöntöje mégis csak nagyobb esemény, nemde inkább megérdemli az érdeklődést? . . . Elégtételnek tekintem azt, hogy irigyeink is erre mást nem csak ezt felelhesik: „No hát hogye!” Épen ezért kérem hagyjanak minket békében, hiszen meggyőződhettek és büszkén mondhatom, hogy mi a más dolgával soha sem törődünk, s ezen erényünknel fogva a tisztességes emberek becsülését mai napig is bírjuk.

Harmary Izabella.

Fouliárd-selyemet 60 krotól 3 fit 35 krig méter kint — japáni, chinái, s. a. t. a leguább mintáztálal és színek ben, ü. m. fekete, fehér és színes Hemeberg selyemet 35 krotól 14 fit 65 krig méterkint sima, csikos, kockázott, mintázottakát díjazottat s. a. t. (mimi egy 240 különböző mintáigéten és 2000 szín és mintáztálal s. a. t. postabótr és vámuentesen a házhoz szállítva és mintákat kúid postafordultival: Hemeberg G. (es. k. ud. variszálított selyemgáza Zürichben. Száveza ezimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg rágszandó. Magyar nyelven itt megrendések pontosan elintéztnek. (340) 2

* E rovat alatt közlitékért nem felölös a Szerk

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

A Rózsza-utczában egy 2 vagy 3 szobából álló lakás kibdó. — Bővebbet a kiadóhivatalban tudhatni meg.

A m. királyi szab. OSZTÁLY-SORSJÁTÉK
I-ső osztályához ajánl
egész sorsjegyeket 6 frt — kr,
fél „ 3 „ — „
negyed „ 1 „ 50 „
nyolezad „ — „ 75 „

Dimák J. E.

kereskedő.

1897. évi 2038. szám.

Anyagszállítási hirdetemény.

A szeláknal m. kir. bányahivatal (u. p. Hegybánya, Hontmegye) alá tartozó üzemeknek szüksége van az 1898 év folyamán alább felsorolt anyagokra, melyeket ajánlati uton beszerezni kíván és pedig:

- 1. Kőolaj 12000 kg.
- 2. Robb-papír 15000 iv
- 3. Faggyu 2000 kg.
- 4. Gépolaj 12000 „
- 5. Czement 15000 „
- 6. Zsindely 500000 db.
- 7. Padlószeg közönséges 70000 „
- 8. „ közép 50000 „
- 9. „ kettős 30000 „
- 10. Lécpszeg közönséges 30000 „
- 11. „ kettős 50000 „
- 12. Zsindelyszeg 800000 „
- 13. Szinszeg 4000 kg.
- 14. Vashuzal 6000 „
- 15. „ horganyozott 4000 „
- 16. Aczél-huzal 15000 „
- 17. „ horgany 2000 „
- 18. Maralapat 500 db.
- 19. Kapa 500 „
- 20. Lemezteknő 1000 „
- 21. Ökörbőr 700 kg.
- 22. Kender, finom és közönséges 1000 „
- 23. Borkő 300 „
- 24. Poris 600 „
- 25. Szűrposztó 150 mtr.
- 26. Salétrom 100 kg.

A 23., 24., 26. tételekre megjegyeztetik, hogy csak egynemű, tiszta anyag fogadtatik el s azért azt a vegyelemző hivatal időközönként megvizsgálja.
27. Vas- és folytvas-sodrony szállító kötelekhez (2—31. sz.) csak a legjobb minőségben, a legjobb stíriai vagy angol anyagból, hordképessége 60—65 kilogramm m. m² 50 q.
28. Szabadalm. tégelyöntött aczélsodrony, csak a legjobb minőségben, 120—130 mm² hordképességgel és megfelelő szívósággal (4—25 sz.) 150 q.
29. Horganyozott sodrony vas és aczélból, fentebb említett hordképességgel 2—31 sz.) 40 q.

Szállítási feltételek:

- 1. A szállítási vállalkozók felhivatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlataikat, a felragasztott bélyeg keresztüli írva, anyagmustrával ellátva, lepecsételve s ezen felirattal: „ajánlat anyagszállításra” folyó évi november hó 15-éig a bányahivatalnál nyujtsák be.
- 2. Világosan kitéendő; hogy az anyag összességére-e, vagy csak egyes és mely anyagokra tételük ajánlat.
- 3. Az ajánlott árak, melyek szám- és betűkkel világosan kitüntetendők, a selmezi vasuti állomáson leadva, csomagolással együtt értenődik.
- 4. Csak a legjobb minőségű anyagra teendő az ajánlat és csak ily anyag fog átvételni; meg nem felelő anyag a vállalkozónak rendelkezésre bocsátatik, ez okból az átvevő az anyag átvelelég semminemű kezeséget nem vállal, még azon esetet sem véve ki, ha az anyag az átvétel közben megrognaltnak.
- Az anyag véleges átvelele csak a selmezbányai kir. szerztár rakhelyiségében történhetik.
- 5. A fenti anyagmennyiségek csak megközelítők, ez okból a szállító az általa ajánlott árak mellett esetleg nagyobb vagy kisebb mennyiségek szállítására is van köteleze.

6. Valamennyi anyag szükséghez képest, de minden esetben nagyobb mennyiségben, lehetőleg egész vasuti kocsiirakományokban fog megrendelteni.

7. Az anyagérték a rendelt anyag átvelele után 14 nap alatt a selmezbányai m. kir. bányakerületi főpénztárnál 2% Sconto levonással törítetik meg, — köteles azonban a vállalkozó vállalata folytán érdeembe hozott összegekről kiállított szabályszerű számlának, vagy nyugtának a nyugtabeleyege és jogügyleti illetéket a bélyegszabályok 9. és 101. díjtételei, valamint az 1881. évi XXVI. t.-cz. 6 és 10 §§-ai értelmében viselni és leróni.

8. Az ajánlott árak az egész 1898. évre érvénynyel bírnak.

9. Ismétellen meg nem felelő anyagszállítást illetőleg a kir. bányahivatal fenntartja magának a jogot, hogy a szállító minden további meghallgatása nélkül az ő veszélyére megfelelő minőségű és mennyiségű anyagot máshonnan beszerezhet.

10. Óvadékképpen tartozik az ajánlattevő a felajánlott anyagértéknek 10% -át készpénzben ajánlatához csatolni. Ezen óvadék, ha az ajánlattevő minden kötelezettségének teljesen megfelelt, a selmezi kir. bányakerületi főpénztárnál az év végén szolgáltatik ki.

11. Az ajánlattevő tartozik az ajánlatban határozottan kijelenteni, vajjon saját gyárában, vagy műhelyében fogja-e a czikkeket előállítani, vagy pedig azokat másnak gyárából, vagy műhelyéből szerzi be; ez utóbbi esetben azt is köteles világosan kijelenteni, hogy mely hazai, vagy külföldi gyárból szerzi be a czikkeket, illetve azoknak egyes részeit. Ezen kijelentés az ajánlattevőre feltétlenül kötelező és a mennyiben ettől eltérne, a szállított áruk rendelkezésére bocsátatnak és a 9-ik pontban foglalt eljárás fog alkalmaztatni.

12. Csak ezen szállítási feltételeknek megfelelő ajánlat vétetik tekintetbe, miért is az ajánlattevő kijelenteni tartozik, hogy a pályázati hirdeteményben foglalt feltételeket ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

13. A selmezbányai nagyteknitű m. kir. bányagazgatóság fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok mindegyikét el is utalithassa.

14. A jelenleg használatban lévő anyagok mustrái a kir. bányahivatal helyiségében bármikor megtekintelhetők.

Szeláknán, 1897. évi szeptember hó 20-án.

(342) M. kir. bányahivatal.

Szomorú — de igaz,

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékok észlelünk, sielünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de ha ez testi egészségünknel az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Úgyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelműség**, mely később keservesen megbosszulja magát rajtunk, mert valaminat a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. A legelső betegség kifutórasa a gyomor rendellen működése, amit — idejekorán használva — Egger kellemes ízű **Sodapasztillája** csakhamar beszüntet (1 doboz ára 30 kr). A tódó-, torok- és mellbajok köhögéssel, rekedtséggel kezdődnek. Egger külön ízű **Mellpasztillája** megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal. (1 doboz 50 kr, és 1 fit, próbadoboz 25 kr.) Minden gyógyszerháiban kaphatók. Főraklár: **Nádor-gyógyszerház**

Dr. Egger Leó és Egger J.

Budapest, Váci-körút 21. (343)

Alapítottatott 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker. Külső Váci-ut 45. szám.

(341) Sürgőnyezim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmeglakarítás), petroleum- és benzín-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket, gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat gőz-, szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemer. Artézi kútfelépítményeket vasból. Tűzfeckendőköt és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pözcsgödő tisztító készülékeket. Vas- és érczöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostályokat egyenes és kigyóalokban, valamint polygon rostályokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszerendezéseket, központi fűtékeket.

Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek. 25—40

I. magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték

A magyar kir. osztálysorsjáték
50.000 nyereményének
 jegyzéke.

A legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint:

1.000,000 korona.
 Egy millió

A nyeremények különleges beosztása a következő:

Nyeremények	Korona
1 á	600,000
1 .	400,000
1 "	200,000
2 .	100,000
1 "	90,000
1 .	80,000
1 .	70,000
2 .	60,000
1 .	40,000
5 .	30,000
1 .	25,000
7 .	20,000
3 .	15,000
31 .	10,000
67 .	5,000
8 .	3,000
432 .	2,000
763 .	1,000
1238 .	500
90 .	300
31700 .	200
3900 .	170
4900 .	130
50 .	100
3900 .	80
2900 .	40

50000 nyeremény és jutalom 13.160,000 kor. összegben, mely 6 osztályban sorsolattik ki.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztálysorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 eredeti sorsjegyből
 50.000 pénznyereményből.

A nyeresi esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtja kezét a szerencsének, viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló nyeremény-jegyzékből látható; ezen nyeremények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyerő sorsjegy készpénzben kifizetetik.

A sorsjegyek ára az első húzások:

6 frt egy egész eredeti sorsjegy
 3 " egy fél " "
 1.50 " egy negyed " "
 0.75 " egy nyolczad " "

A húzások a fővárosi vígadó épületben nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt. A húzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben előrusítjuk vagy utánvétellel, vagy az összeg póstaautóval nyújtott való beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és bevőink minden egyes húzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzéket.

Rendelményeket folyó év október hó 1-ig fogadunk el.

1897. évi 2038. szám.

Szén szállítási hirdetmény.

A szélaknai m. kir. bányahivatal alá tartozó üzemágak számára szükséges az 1897. év folyamán 5000—6000 tonna kőszén, illetőleg 8000—10.000 tonna barna szén.

a) A szállítási vállalkozók felhivatnak, hogy 50 krosos bélyeggel ellátott ajánlataikat „Szén szállítási ajánlat” felirattal az ajánlatra ragasztott bélyegyet keresztül írva folyó évi november hó 15-ig a szélaknai bányahivatalnál nyujtsák be.

b) Az ajánlatban betű és számmal világosan kitüntetendő az ár helyét Hegybánya vagy helyt a selmeczbányai vasúti állomáson és pedig külön-külön az akna és a díonagságu szénre, továbbá az ajánlatban határozatlan kitéendő, hogy a felajánlott kőszén melyik hazai vagy külföldi bányában termeltek.

c) Továbbá világosan kitéendő, hogy a szén kőjára hány kőgrm. vizet képes előzteni.

d) A szén érték minden hó végével megértetik és a szállítónak (ez iránt beadott számla és nyugtatója ellen) a pénzösszeg is a következő hó első két hete alatt a selmeczbányai kir. bányakerületi főpénztárnál kiutalványoztatik, köteles lévén a szállító az érdelem hozott összegről kiállított nyugtán a nyugta bélyegét és jogügyleti illetéket a bélyegszabályok 9 és 10 §-jetelei, valamint az 1881. évi XXVI. t.-cz. 6 és 10 §-ai értelmében viselni és lerőni.

e) Az ajánlott árak az egész 1898 évre érvényesnek.

f) Ismételten meg nem felelő szénszállítást illetőleg a kir. bányahivatal fenntartja magának a jogot, hogy a vállalkozó minden további meghallgatása nélkül az ő veszélyére megfelelő minőségű és mennyiségű szénen más honnan beszerezhet.

g) A selmeczbányai nagytekinetű m. kir. bányagazgatóság fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül bármelyiket elfogadjassa, vagy pedig az ajánlatok mindegyikét el is utasíthassa.

h) Végre tartozik a vállalkozó kijelenteni, hogy a hirdetményben foglalt feltételeket ismeri és azokat magára kötelezőknek elfogadja.

Szélaknán, 1897. évi szeptember hó 20-án.

345 M. kir. bányahivatal.

Kiváló finom, legnemesebb fajú csemege-szőlők

(Chasselas és muskatal fajok)
 kaphatók kilonként 30 krért.
 Szétküldés 5 és 10 kilós postakosarakban.

346 GRÖBER F. és FIAI 2-3
 minta szőlő-telepén, Egerben.

344

Török A. és Társa

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító,

BUDAPEST, Váci-körút 4. P. szám.

PESTI HIRLAP

Politikai napilap. XX. évfolyam.
 Naponként 20—24, ünnepek és vasárnapokon 32—36 oldal.

A „Pesti Hirlap” kedvezményei előfizetői részére: minden óra egy zsebben hordható jegyzék- és határidő-napló; a „Párisi Divat” legszebb magyar (heti) divatlapot előfizetői fele árban kapják.

A „Pesti Hirlap” rendkívüli kedvezményt is nyujt előfizetőinek minden évben karácsonyi ajándékkal. Ez

a „PESTI HIRLAP” nagy képes naptára.

Minden előfizetőnek — még a legújabb belépőnek is, ha legalább három hónapra fizet elő — ingyen és bérmentve küldi meg a lap kiadóhivatala ez idén is a „Pesti Hirlap 1898. évi díszes nagy naptárát, mely minden egyéb naptárt fölöslegessé tesz és felülmul minden más rendkívüli karácsonyi mellékletet, mert az előfizető egész éven át hasznát veheti.

A „PESTI HIRLAP” előfizetési ára: Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr, egy óra 1 frt 50 kr.

A Pesti Hirlap és Párisi Divat együttes előfizetése:
 egész évre 18 frt, — fél évre 9 frt. — negyed évre 4 frt 50 kr.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen és bérmentve küldi a „PESTI HIRLAP” és „PÁRISI DIVAT” kiadóhivatala Budapest, V. ker., Váci-körút 78. sz.

347

PÁRISI DIVAT

III. évfolyam.

Szerkeszti: GYÖRNY ILONA.

Legszebb és legolcsóbb MAGYAR DIVAT-LAP.

Gyönyörű fénynyomatu színes képek; egyszerű öltözetek párisi ízléssel; legújabb kézi-munkák; takarékoság jó ízlés mellett; szabásrajzok; kézimunkák; illusztrált regények; háztartás; bál, menyasszonyi öltözetek párisi ízléssel; angol stílus; kimerítő magyarzat. — Eredeti párisi képminták után.

Megjelenik hetenként egyszer: minden szombaton.

Előfizetési ár: egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyed évre 2 frt.